

Upravništvo Ljubljana, Knafljeva 6
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126

Inzeratni oddelk: Ljubljana, Seien-
burgova ul. — Tel 3492 in 3392

Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 7 — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2
— Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17 749

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 30 din.
Za inozemstvo 50 din

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo

Rooseveltove program

Po Rooseveltovem novoletnem govoru si je svet že lahko ustvaril približno sliko o zunanjepolitičnem programu ameriškega predsednika v njegovi tretji predsedniški dobi. Vendar so povsod z največjim zanimanjem pričakovali njegovo poslanico kongresu, o kateri je bilo po nedavnih Rooseveltovih izjavah znano, da bo vsebovala predlog o odstopu vojnega materiala ameriške vojske Veliki Britaniji. Se bolj ko predlog sam je vsakogar zanimalo, kako ga bo prezident utemeljeval. S svojim odločnim nastopom pred kongresom, ki spominja na njegove najbolj znane nastope pred istim forumom v notranjih zadevah, je Roosevelt 6. t. m. jasno začrtal glavne smernice ameriške zunanje politike pod svojim vodstvom.

Kongres, ki se je sestal pretekli petek na svoje 77. zasedanje, bo prihodnje dni in tedne posvetil svojo glavno pozornost od Rooseveltovega naznanjenega zunanjepolitičnega vprašanja. Vse kaže, da se po razvoju dogodkov tudi že Amerika čuti postavljena tik pred trenutke, ko bo morala izbirati med vojno in mirom. Mimo Rooseveltovega predloga o odstopu vojnega materiala Angliji je postavljen na dnevni red kongresnega zasedanja tudi že predlog predsednika vojaškega odbora kongresa Andrewa Maya o ukinitvi tako znanega Johnsonovega zakona, ki prepoveduje dovoljevanje denarnih posojil vojnoizjemnim državam. Kongresu so bili obenem izročeni novi predlogi o zvišanju kreditov za oboroževanje. Lahko torej pričakujemo, da se bodo glavne razprave na sedanjem kongresnem zasedanju suvale tik ob robu vojne in da bodo močno odmevale tudi na naši celini.

Kakšni so Rooseveltovi izgledi pred kongresom? Po mnenju opazovalcev razpolaga Roosevelt v obeh zbornicah, ki tvorita kongres, z ogromno večino. Napovedujejo se sicer ostre besedne borbe, vendar smatrajo poznavalci za izključeno, da bi Roosevelt s svojimi predlogi ne uspel. Zanj in za njegove posledice na mednarodni položaj govori v svetlu. Razen tega je Roosevelt dovolj spretno utemeljil svoje predloge. Kakor izolacionisti, izključuje tudi on neposredni vstop Amerike v vojno. Vendar gre v tem izključevanju previdno korak dalje, ko opozarja, da bodo mogle Zedinjene države ostati izven vojne le, ako bodo že sedaj z vsemi sredstvi podprle one narode v svetu, ki se dejansko bore za ameriške interese, ko se bore za svoje, kajti vsi ti narodi tvorijo najtrdnjši obrambni zid Zedinjenih držav. To velja prav tako za Veliko Britanijo kakor za njene zaveznike v sedanjih vojni, to pa velja tudi za vse one narode, ki bi se v bodoče uprli napadu, kajti tudi ti narodi bodo s svojo borbo zadržali vojno od ameriške poloble, kakor jo zadržujejo oni, ki se že bore. Spretnost Rooseveltovega utemeljevanja novega predloga o neomejeni pomoči vsem demokratskim državam v svetu je torej v tem, da označuje ameriško dolžnost podpore drugim kot dolžnost napram ameriški obrambi sami.

Naloge ameriške zunanje politike označuje Roosevelt v treh točkah: 1. stariji je treba vse za pospešeno ojačanje splošne narodne obrambe, 2. nuditi je treba popolno pomoč vsem onim narodom, ki se bore proti napadalcem, ker zahtevajo to interesi ameriške varnosti, 3. Amerika ne more nikdar pristati na diktiran mir, ki naj bi se sklepal pod pritiskom in ki naj bi ga narodi kupili za ceno svoje svobode. Istočasno pa je Roosevelt označil tudi štiri mirovna načela, kakor si jih zamišlja Zedinjene države: 1. svoboda govora in izraza vsakogar in povsod na svetu, 2. svoboda vere po lastni izbiri, 3. gospodarski sporazum med narodi, ki naj odpravijo bedo in pomanjkanje ter zagotovijo vsakemu narodu zdravo in mirno življenje, 4. omejitev oboroževanja, da bi noben narod ne mogel izvršiti dejanja napada proti drugim narodom in da bi izginil s sveta strah pred napadi.

Ako pa naj Amerika tem načelom pomaga do zmage, mora že sedaj storiti vse za svojo obrambo in nuditi največjo pomoč vsem napadenim narodom ter tako postati pravi arzenal za svojo lastno brambo in obrambo demokratskih držav v svetu. Zato se mora vojna proizvodnja Zedinjenih držav vsestransko povečati in vlada bo v ta namen uvedla tudi nove davke, da bodo k povečanemu oboroževanju prispevali vsi Američani. Narodi, ki se danes bore proti napadalcem, ne potrebujejo človeških sil, pač pa orožja: ladij, letal, tankov in topov. Vse to jim morajo Zedinjene države nuditi zaradi zavarovanja lastne varnosti, in to ne glede na plačilno zmogljivost onih, ki to potrebujejo.

Angleži beležijo z zadovoljstvom Rooseveltov predlog in njegovo uteme-

Carigrad, 7. jan. j. (AFI) Glede položaja v raznih balkanskih državah, ki je nastal kot posledica obvestil o nameravani preloži nemških čet preko Bolgarije, prinaša carigradski dopisnik agencije AFI iz raznih balkanskih držav informacije, ki dokazujejo, da nemški načrti o akciji preko Bolgarije, ako dejansko obstoje, ne napredujejo tako, kakor je Nemčija morda pričakovala. Po informacijah iz Sofije je imel bolgarski kralj Boris več razgovorov z vodilnimi osebnostmi bolgarskega parlamenta. V okviru teh razgovorov je ponovno z vsem opudarkom naglasil potrebo, da ostane Bolgarija izven evropskega oboroženega spora. Kralj Boris je baje dejal: »Dokler bom jaz ostal na prestolu, ne bomo napadli nobenega svojih sosedov.«

Po informacijah iz istega verodostojnega vira se kralj Boris slej ko prej protivi tudi vsakršni prenosni bolgarske vlade, ki bi bila sestavljena po željah tamkajšnjih Nemčiji prijaznih krogov.

Zadnji čas se po Sofiji pojavljajo na eni strani komunistični, na drugi strani pa nacistični letaki, v katerih ob politični skupini valita druga na drugo krivdo, če da tirata Bolgarijo v oblem Nemčije odnosno Rusije. V letakih se v črni barvi slika na eni strani položaj okrajnj, ki jih je dosegla zasedla Nemčija, na drugi strani pa pokrajini, ki so prešle v oblast Sovjetske zveze.

Filov spet v Sofiji

Sofija, 7. jan. s. Associated Press javlja, da se je bolgarski ministrski predsednik dr. Filov že nočjo vrnil v Sofijo.

Razne govorice o njegovih domnevnih sestankih z nemškimi državniki so še vedno brez vsakega potrdila.

Bolgarski in turški obrambni ukrepi

Carigrad, 7. jan. s. (Ass. Press) Po zadnjih informacijah so bili na bolgarsko mejo pravkar poslani novi močni oddelki turške vojske.

Prav tako poročajo, da je tako rekoč vsa bolgarska vojska trenutno zbrana na južnih mejah države ob Turčiji in Grčiji.

Bolgarija in Nemčija

Berlin, 7. januarja. AA. (DNB). List »Deutsche Allgemeine Zeitung« objavljala članek bolgarskega publicista Georgija Todorova o nemško-bolgarskem prijateljstvu z zgodovinskega, gospodarskega, vojaškega in kulturnega stališča. V članku podarja Todorov, da Bolgarija med vsem svojim državnim obstojem nikdar ni pretrgala zvez z Nemčijo. Posebno mesto v teh odnosih pripada gospodarski zamenjavi. Zemljepisni položaj Bolgarije je tak, da dopušča stalne odnose s Srednjo Evropo. Pot do morja je zelo dolga. Zato je za Bolgarijo posebnega pomena železniški promet. Pa tudi rečni promet na Dunavu je važen. Po teh prometnih poteh more Bolgarija neomejeno pošiljati svoje proizvode na nemška tržišča, nemške proizvode pa Bolgarija zopet nabavljati za svoje gospodarske potrebe in neobhodno potrebne stroje. Poudariti je treba, piše dalje Todorov, da se v nemško-bolgarske odnose nikdar niso vmešali politični elementi, ker je bolgarsko sodelovanje bilo vedno posledica svobodne volje. Obstojati prijateljski odnos je po najboljšem jamstvu za trajne in korektno odnose med Bolgarijo in Nemčijo.

Turčija ostane zvesta Angliji

Ankara, 7. januarja. AA. Anatolska agencija poroča: Predsednik vlade Refik Saidam je imel v parlamentu velik govor o zunanjih politikah. Rekel je med drugim:

Naša vlada spremlja s kar največjo pozornostjo politično in vojaško delovanje na vsem svetu in se trudi, da ne izgubi izpred oči njegovega možnega razvoja. Naša zunanja politika se ravna po glavnih načelih, ki so vam znana. Lahko vam rečem, da je sedanjí razvoj dogodkov že potrdil modrost osnovne glavne črte, ki ste jo vi odobrili za blagor naroda in države, in da je načelo varnosti, naš edini cilj, obrodilo lepe rezultate, izvirajoče iz stabilnosti naše politike, ki je popolnoma zvesta in privržena našim zaveznikom. Želel bi vam ponovno zagotoviti, da se bo naša lojalna politika, ki je dobila vaše

ljevanje ter ga označujejo za svojo najpomembnejši uspeh v Washingtonu od začetka vojne dalje. Odmev Rooseveltovih izjav v Berlinu in Rimu je seveda povsem nasproten. V tej zvezi zasluži pozornost zlasti včerajšnji sklep italijanske vlade, da bo navzlic grožnjam »s te in one strani oceana« Italija ostala zvesta svoji zvezi z Nemčijo in berlinskemu paktu z dne 27. septembra lanskega leta, pa da bo z vso silo nadaljevala borbo. Pozornost je vzbudil ta sklep predvsem zaradi tega, ker je Roosevelt v svojem novoletnem govoru in v svoji poslanici kongresu govoril predvsem o Nemčiji in narodnem socializmu, medtem ko se Italije in fašizma ni dotaknil. Prva uradna reakcija pa ni prišla iz Berlina, temveč iz

potrdilo in v kateri ni nobenega elementa, ki bi mogel vznemiriti katero koli državo, nadaljevala po isti poti in bo v bodoče prav tako kakor v preteklosti nezogibno rodila srečne rezultate v korist našega naroda.

Glede notranje politike je predsednik vlade sporočil, da pride pred parlament zakonski predlog o enotnem ljudskem kruhu.

Podaljšanje vojaškega roka v Turčiji

Carigrad, 7. jan. j. (Havas) Predsednik turške republike Ismet Ineni je prispel v Carigrad.

Danes je bil turškemu parlamentu predložen osnutek zakona, ki za eno leto podaljšuje trajanje rednega vojaškega roka za vse tiste vojsake, ki že zdaj služijo vojaško službo. Osnutek zakona je utemeljen s potrebo, da je v turški vojski nujno potrebna izobrazba vojaških specialistov v vseh vrstah moderne mehanizirane orožja. Turško vrhovno vojno poveljstvo namerava namreč uvesti postopno popolno mehanizacijo turške armade. Kakor se izve iz političnih krogov, bo na prihodnjem zasedanju turškega parlamenta predložena tudi uredba o postopitvi zakona proti defetističnemu delovanju.

Turško mnenje o položaju v Afriki in Grčiji

Carigrad, 7. jan. j. (AFI) Turški listi se mnogo bavijo z razpletom vojaškega položaja v Afriki in v Grčiji ter sodijo, da bo najbrže že v kratkem postalo aktualno tudi vprašanje Dodekaneskega otočja. Verjetno je, da se bo angleška vojska sila obrnila tudi proti tem otokom. List »Jeni Sabah« piše v tej zvezi, da za Turčijo ne obstoji nikakoli nujnost, posegati v reševanje vprašanja Dodekaneskega otočja, ker lahko povsem mimo čaka, da se bo italijanska sila na Dodekanesu zrušila sama po sebi. Vprašanje Dodekanese se bo uredilo pač po vladajočih interesih.

Carigradski listi se tudi nadalje bavijo s potovanjem bolgarskega ministrskega predsednika Filova na Dunaj ter na splošno izražajo sodbo, da bi vsak pritisk, stremelj za tem, da se Bolgarija zaplete v kakšno avanturo, moral nujno sprožiti dogodke, katerih posledice ni mogoče prerokovati.

Položaj v Rumuniji

London, 7. jan. s. Reuterjev poročevalec Sofiji javlja, da so po temkajšnjih informacijah nastali v Rumuniji resni nemiri zaradi nasprotij med dvema skupi-

nama Zelezne garde. Prišlo je baje tudi do bojev med obema skupinama ter je bilo več človeških žrtev. Po teh informacijah si v bojih stoje nasproti ekstremistična skupina Zelezne garde in pristaši generala Antonescu.

Telefonske zveze z Rumunijo so še vedno prekinjene. Ni znano, če je to pripisovati vremenskim nepravilnostim ali pa nemirum v državi.

Poslanik Lavrentijev ni bil odpoklican

Bukarešta, 7. jan. j. (Stefani) Današnji rumunski listi prinašajo na vidnem mestu demantirane sovjetske službene poročevalske agencije Tass, da bi bil sovjetski poslanik Lavrentijev odpoklican s svojega službenega mesta. Listi naglašajo, da je to v resnici razširila tuja propaganda, ki se skuša vmešavati v normalni razvoj položaja na Balkanu.

Poplave v Bolgariji

Sofija, 7. jan. s. (United Press) V južnovzhodni Bolgariji so nastale velike poplave. Po mnenju bolgarskih vojaških krogov so zaradi tega v tem ozemlju trenutno nemogoče vse vojaške operacije. Poplave segajo deloma tudi na turško ozemlje.

Bitka za Tobruk v teku

Angleška vojska je po zavzetju Bardie že prišla v stik z Italijani v Tobruku, kjer se po angleškem poročilu operacije ugodno razvijajo

Kairo, 7. jan. j. (Reuter) Dočim se v Bardii in v bardijskem obrambnem sistemu očistevalne akcije bližajo svojem zaključku, pa se ost angleške ofenzive vse bolj približuje Tobruku. Prvi oddelki angleških motoriziranih čet so prišli že danes zjutraj v stik s prvimi italijanskimi obrambnimi črtami pred Tobrukom, ki leži 120 km zapadno od Bardie. Podrobnosti o razvoju se manjkajo.

London, 7. jan. s. (Reuter) Po informacijah angleških merodajnih vojaških krogov o položaju na bojišču v Libiji so prvi oddelki angleške mehanizirane vojske že v boju ob zunanjem obrambnem sistemu pri Tobruku. General Wavell hoče očitno s hitrim predorom po zavzetju Bardie preprečiti, da bi se italijanska vojska preuredila in se spočila.

Po podatkih iz merodajnih krogov so Angleži od 9. decembra dalje, ko se je pričela ofenziva v Zapadni puščavi, zajeli skupno že 70.000 italijanskih vojakov. Če se upoštevajo že žrtve, ki so jih Italijani utrpeli na padlih in ranjenih, je mogoče reči, da je bilo v teku bojev od 9. decembra dalje okoli 94.000 italijanskih vojakov onespособnih za borbo. Uničenih ali ranjenih je bilo skupaj 7 italijanskih divizij in sicer 62., 63. in 64. divizija redne vojske. 1. in 2. divizija fašistične milice ter 1. in 2. divizija libijskih čet. Polez tega so Angleži ob začetku ofenzive uničili še en mehanizirani italijanski oddelke v jakosti divizije ter okoli 10.000 mož pomožnih in trenških čet.

Glede vojnega materiala, ki je padel Angležem pri zavzetju Bardie v roke, še ni točnih podatkov. Doslej so našli v Bardii že nad 100 zaplenjenih topov in okoli 500 motornih vozil. Skupno cenijo, da so Italijani v dosegljivih bližini v Zapadni puščavi izgubili že približno polovico svojih topov, s katerimi so v Libiji razpolagali, kakor tudi polovico motornih vozil in municije.

Italijansko poročilo

Rim, 7. jan. br. (Stefani) O borbah v Afriki je objavilo vrhovno poveljstvo italijanske vojske v svojem današnjem 214. službenem vojnem poročilu:

Poslednje utrdbе, ki so se držale v Bardii, so padle proti večeru 5. t. m. Naše čete so v 25 dneh, kar se je Bardia branila, napadle strani silne gorečnosti in prizadevale sovražniku hude izgube. Velike so izgube tudi na naši strani, tako v vojnih potrebščinah, kakor glede ljudi, ki so padli, bili ranjeni, ali se pogrešajo.

Sovražna letala so napadla Tobruk. Pri tem so obalni topovi vojne mornarice sestrelili dva sovražna aparata, ki sta se še v zraku vnela.

Rima. Očitno je, da je hotel s tem Rim v naprej odkloniti vse račune, ki bi se postavljali glede zlomljivosti osi Rim - Berlin.

Splošni svetovni položaj se s tem vedno bolj zapleta, vojna pa razširja v največji svetovni konflikt. Ker ameriška odločnost v podpiranju Velike Britanije vedno bolj narašča, se za vselesli osti vedno bolj vsiljuje potreba čim hitrejših akcij zaradi izrabe časa, ki bi sicer ugodno deloval za nasprotnika. To napoveduje nove važne dogodke v Evropi in to nam na splošno pojasnjuje tudi povečano rusko pozornost, ki se med drugim zrcali v sklicanju sovjetskih balkanskih diplomatov na posvet v Moskva.

V vzhodni Afriki je naše topništvo na področju okrog Tesenela na meji Sudana s hudim ognjem poglaval v beg motorizirane sovražne oddelke. Na ostalih frontah delovanje patrol in topništva.

Angleška službena vojna poročila

Kairo, 7. jan. s. (Reuter) Poveljstvo angleške vojske na Bliznjem vzhodu je objavilo danes naslednji komunikacijski Libija: Operacije proti Tobruku ugodno napredujejo.

Sudan: Vzhodno od Galabata so naše patrle zopet prizadele sovražniku žrtve. Kenja: Nobene spremembe.

Bombniki vojnega letalstva so izvedli večer nove napade na Tobruk. Bombe so bile vržene na zunanjo luko in na vojaške cilje v mestu, toda polnega obsega škode ni bilo mogoče ugotoviti. Tudi letališči v Darni in Martubi dalje proti zapadu sta bili napadeni.

V ozemlju nad Tobrukom je bilo eno sovražno letalo tipa Caproni 42 v letalski bitki uničeno, prav tako najbrže tudi eno sovražno lovsko letalo. Več sovražnih letal je bilo poskodovanih.

Sovražna letališča El Adeni pri Tobruku so Italijani izpraznili. Letališče je zasedla angleška kopna vojska in so pri tem angleške čete zasegle 40 sovražnih letal, ki pa so bila zaradi prejšnjih angleških letalskih napadov že neuporabna.

London, 7. jan. s. (Reuter) V angleških mornariških krogih izražajo začudenje, da italijanska vojna mornarica sploh ni poskusila intervenirati v operacijah okoli Bardie. Po mnenju strokovnjakov bi bile italijanske vojne ladije, če bi bile na obali angleško vojno brodovje, ki je obstrlejevalo Bardio, lahko dosegale, da bi morale angleške vojne ladije prenehati s obstreljevanjem in preiti v obrambo. Tako pa so Italijani poskusili edino nekaj letalskih napadov proti angleškim vojnim ladjam, pa še ti so ostali brez uspeha.

Zasedba utrdb v puščavi

Kairo, 7. jan. o. Okoloni oddelki angleške vojske so davi zavzeli el Aden, ki leži 30 km pred Tobrukom. Fronta se je sprito angleškega »rodar« pri Bardii razširila tudi proti jugu Italijani so bili prisiljeni umakniti se iz puščavskih utrdb, da ne bi bili povsem odtrenani od zaledja. Tako sta včeraj padli utrdbi el Gubi in Madalena. Poslednja italijanska postojanka na skrajnem jugu dosegljivega italijanskega obrambnega sistema ob vzhodni libijski obali Džarabub, pa je obkoljena.

General Machal, ki vodi operacije pred Tobrukom, je davi sporočil, da so italijanske letalske sile sprito izredno narlega prediranja angleških oklopnih sil zapustila vsa letališča pred Tobrukom in se umaknile za to merto, ki predstavlja z verig trdnjav v smeri proti jugu italijanske drugo obrambno črto. Nekaj formacij angleških bombnikov operira sedaj že z enega izmed dosegljivih italijanskih letalskih oporišč.

Angleži pravijo, da so uničili 500 italijanskih letal

Kairo, 7. jan. br. (Reuter) Po podatkih iz angleških službenih virov je bilo doslej v Afriki sestreljenih in uničenih na posameznih letališčih že nad 500 italijanskih letal. Angleške izgube znašajo okrog 80 aparatov. Hkratu je bilo objavljeno, da se zdaj angleške letalske sile v Zapadni puščavi in Libiji poslužujejo tudi že ameri-

ških aparatov, ki so jih pred kratkim praleje z druge strani oceana.

General Duval o angleških načrtih

Clermont Ferrand, 7. jan. j. (Havas). V »Journalu« se francoski vojaški strokovnjak general Duval bavi z izglodi za nadaljevanje započetih angleških ofenziv proti Italiji. Duval izraža mnenja, da se bo zljaj, ko je padla Bardia, središče razračunavanja med Anglijo in Italijo prineslo bolj na albansko fronto, kjer je pričakovati povečanja vojaške aktivnosti. V prvi vrsti je pričakovati morda nove močne ofenzive proti Valoni. Valona je kot izkrcevališče italijanskih čet v Albaniji mnogo važnejša od Drača. Ako bi padla Valona, bi Italijanom ostal le še Drač, toda pomorska pot iz Barria do Drača bi postala zelo nezanesljiva, ako bi jo pričele vzemirati angleške podmornice in letalstvo. Ofenziva proti Valoni pa bi naletela na mnoge težave. Če zdaj se albanska fronta razteza od Ohridskega jezera do morja, ki ga doseže v oddaljenosti 40 km južno od Valone. Na vsej tej frontni dolžini se vleče bojna črta preko divjega gorovja, katerega vrhovi segajo do 2000 m visoko. Na tem višavju leži zdaj debel sneg in silen mraz ovira večje vojaške operacije na tem terenu. Ti neugodni pogoji pa so v enaki meri obrnjeni proti napadalcu, kakor proti branitelju. Ofenziva na obalnem sektorju bi naletela na zelo ojačene italijanske sile in ker gre četo ne bi mogle hkrati pritiskati močneje na obeh frontnih krilih, zasukrat ni posebnih izglodov na uspeh kakor ofenzive proti Valoni.

Duval se nato bavi z razvojem borbe pred padcem Bardie, ter ugotavlja, da je bil položaj za Italijo tamkaj povsem drugačen kakor v Albaniji. Bardia je bila postopoma popolnoma odrezana od zaledja, na kopnem in na morju. Naj bi bila italijanska obramba še tako odločna, je bila zaradi obkolitve vendar že v naprej obsojena na neuspeh. Bardio bi bilo mogoče rešiti edino le z zmogovitvo protiofenzivo ostalih italijanskih sil v Afriki, toda vprašanje je, ali bi tudi te italijanske sile mogle uspeti. Ker Anglija s svojo mornarico popolnoma obvladuje morje, bi tudi ta armada lahko slednjim zašla v zelo težaven položaj. Eksistenca te armade je v glavnem odvisna od rezerv materiala, ki ga Italija že ima v Libiji. Za bodočo bo pomorska pot od Italije do Libije nedvomno pomenila življenjsko vprašanje za to italijansko posest.

Prav tako težaven je položaj Italije na Dodekaneskom otočju, katerega posest je enako odvisna edinele od zanesljivosti pomorske poti, ki veže Dodekanes z Italijo.

Japonski protest v Londonu

Tokio, 7. jan. a. (Ass. Press). Japonska vlada je preko zunanjega ministra Macuoka poslala angleški vladi oster protest, ker angleške oblasti na Bermudih zadržujejo japonske državljane in jih preiskujejo.

Siamci vdrl v Indokino

Hanoi, 7. jan. s. (Ass. Press). »United Press« javlja, da so siamske čete 5 t. m. prodrle na indokitsko ozemlje v severni Kambo-dži. Francoska vojska se je umaknila. Siamski letala so bombardirala letališča v Savannakethu, Francoski bombniki so izvedli zato represivni napad na siamske postojanke na severovzhodu Siana.

Naši kraji in ljudje

Poziv ministra dr. Srgjana Budisavljevića
Po radiu je v nedeljo govoril za zimsko pomoč

V teku zadnjih večerov se je v jugosloveskem radiu izvrstilo več odličnih predstavnikov, verskih in civilnih, ki so v okviru zimske pomoči spregovorili narodu o potrebah siromakov. Preteklo nedeljo zvečer je govoril minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. Srdjan Budisavljević, ki je v glavnem izjavil naslednje:

»Obračam se do vas, ki zdaj sedite v toplih sobah pred večerjo in vas želim spomniti na one druge pod našo skupno narodno streho, ki ždi v hladnih sobah in nimajo na mizah niti kruha. Vprašajmo se vsi: Mar smo že kaj storili za tiste, ki stradajo in prezebajo? Večina teh je potrebna naši narodni in državni skupnosti, v kateri moramo vsi imeti enake pravi-

ce in enake dolžnosti. Zato zimska pomoč ne sme biti samo dejanje dobrodelnosti, marveč tudi dejanje vzajemnosti. Če ste že kaj dali za zimsko pomoč, dajte še enkrat, ali še večkrat. Ako niste še ničesar dali, dajte zdaj čim več. Nikoli ni mogoče zadosti dati za bedne in gladne. Kolikor koli damo, vedno bo še zadosti pomoči potrebnih. Človekova duša in vest mora biti nad silo zakonov. Zato naj bo tisto, kar se da, dano po duši in vesti. Nikole ne pozabimo, da smo pripadniki naroda, čigar narodna pesem pravi: »Bolje ti je izgubiti glavo, nego svojo ogorčeno dušo.« Pregrešil pa se bo tisti, ki v današnji težki dobi s svojim prispevkom ne pomore trpečim, prezeblim in lačnim.

Opozorilo prebivalstvu, ako priletijo tuja letala nad naše ozemlje

V bodoče nastopijo vsa naša protiletalska sredstva

Ljubljana, 6. januarja. Dva letalska napada, ki jih je doslej doživela Jugoslavija, sta izpričala, da kljub nevtralnosti državam ni prizanešeno s presenečenji iz zraka. Oba napada sta pokazala, kolikšno škodo povzročijo bombe in da je zatorej treba, da vojaško oblast v najstrožji ukrepi prepreči ponovne pomoči tujih letalcev. Zavoljo tega je prav umestno naslednje opozorilo, ki ga naslavlja mestno poglavarstvo vsem prebivalstvu Ljubljane, velja pa obenem za vse prebivalstvo dravske banovine:

Zanimiva najdba v gorjuškem gozdu

Balon z majhno kratkovalovno oddajno postajo

Gorjuše, 7. januarja. Okrog Novega leta sem se mudil na smučarskem tečaju ljubljanskih dijakov na Gorjušah. Snega je bilo malo, le po kotanjah in soncu skritih dolincah je bilo nekaj pršica, ki nam je dovoljeval smuk čez drn in strn. Sonce je zlasti popoldne močno pripekalo, zrak je bil čist in svež, da smo se lahko po mili volji sončili. Ostali čas smo porabili za lepe izlete po krajini okoli; divna Pokljuka s temnimi gozdi in jasnimi nas je vabila pod svoje okrilje. Lepim dnevom je sledilo slabše vreme z meglo in vetrom. Izvedeli smo, da je nek kmet iz Gorjuš našel v gozdu neznan balon, ki se je ujel za neko drevo. Na balonu je bila pritrjena skatla z aparatom v notranjosti. Ko je kmet smel balon z drevesa, je odstranil najprej pri-

pravo, ki je bila pritrjena na spodnjem delu, balon sam pa mu je po nerodnosti ušel. Ko je prinesel kmet to čudno najdbo na oglede, sem si ogledal vsi zado. Bila je to lična skatla iz prozornega celuloida, visoka in široka kakih deset centimetrov, dolga pa dvakrat toliko. V notranjosti je bila predeljena na dva dela. V prvi celici je bila, kakor sem pozneje ugotovil, majhna kratkovalovna radijska postaja, v drugem delu pa sta bili ura in zračni tlakomer, čigar kazalec je spreminjal električni upor na mreži radiooddajne elektronke, ki ni bila večja od palca na roki. Na zunanji strani zgoraj je bila pritrjena kovinska priprava, ki je bila sestavljena iz dveh medenastih polvaljev, manjši je bil v večjem, a oba sta bila zvezana po kovinskih palčicah z notranjostjo. Kakor sem domneval, je bil to

nekak električni vlagomer, sestavljen bržkone po načelu, da različno vlažni in ionizirani zrak prevaja električni tok na svojstven način. K skatli je bila pritrjena še majhna anodna baterija s precej veliko napetostjo in dva majhna akumuliratorja za pogon elektronke. Ves del s meteorološkimi instrumenti je bil zvezan po električnih žicah z oddajnikom. Ura s velikim zobatim kolesom je menda sklepala in prekinjala tok tako, da je radiooddajni aparat v določenih obdobjih oddajal vremenske podatke na določenem radiovalu. Vsa priprava je bila last kakšne meteorološke postaje, bržkone nemške, kakor je bilo to sklepati po tovarniških znamkah radijskih delov. Balon je veter najbrž odtrgal, ali pa je prosto plaval v zraku. Aparat je zasledil oblast in bo javnost morda v prihodnje kaj natančnejšega izvedela o izvoru vse priprave.

Dušan Vagaša.

Badnjak na dvoru

Včeraj smo poročali o praznovanju prvega pravoslavnega božičnega praznika na dvoru, danes pa priložimo sliko, ko kraljeva družina, med njo N. J. Vel. kralj, knez-namestnik Pavle, knežinja Olga, kneževica Aleksandra in Nikola in knežna Jelčaveta, čaka pred dvorom na Dedinju na badnjak

Ferdo Rosenstein, 70-letnik

V žalosti obhaja te dni gospod Ferdo Rosenstein, šolski upravitelj v pokoju, svojo sedemdesetletnico. Na sveti večer mu je umrla njegova blaga žena Minka, po rodu Dovnikova, ni jima bilo usojeno, da bi skupno obhajala visoki jubilej. Spominjamo se Ferda Rosensteina kot vzornega šolnika in dobrega vzgojitelja, ki mu je bila šola in vzgoja otrok nad vse. Težko se je po upokojitvi uživel, preveč mu je manjkala njegova ljuba šola. Po rodu je iz Šmartne ob Dreti. Studiral je v Ljubljani gimnaziju, nakar se je odločil za učiteljski stan, ki se mu je posvetil z dušo in telesom. Kot mlad učitelj je služboval na mnogih krajih. Tovariši se ga spominjajo kot prijetnega družabnika in dobrega pevca. Kot sinu Savinjske doline so mu bili ti kraji najljubši in tako je tudi najdalje služboval kot šolski upravitelj v idiličnem St. Juriju ob Taboru. Celo pokolenje učencev se ga spominja kot strogega, a vedno pravičnega učitelja. Kolikor mu je pripuščal čas, se je rad posvečal izvenšolskemu delu. Tako je bil dolgoletni marljivi tajnik Hranilnice in posojilnice. Prav posebno pa mu je bilo pri srcu vrtnarstvo zlasti pa sadjarstvo. Vseskozi narodno zaveden je tako vzgojil tudi svoje otroke. Med vojno mu je bil zadan hud udarec s smrtjo prvojenca v italijanskem ujetništvu. Pokoj uživa g. Rosenstein v Ljubljani. Želimo mu, da boletino, ki ga je zadela za božične praznike junaško prenaša in ukaže še mnogo let.

Dajte mi kokos s sivimi pegami!

Kdo bi tako kupoval, namesto da bi vprašal po kakovosti! Pri nakupu žarnic zahtevajte izrecno le kvaliteto TUNGSRAM-KRYPTON žarnico: Ista da več sončnim žarkom podobne svetlobe in porabi pri tem mnogo manj toka!

BOLJŠA LUC, MANJŠI STROŠKI!

Nova zima na Gorenjskem

Težek sneg je polomil mnogo drevja

Radovljica, 5. januarja. Star pregovor, da zima in gosposka ne prizanese, se je zopet uresničil. Kmečki vremenslovci, ki so napovedovali že pri prejšnji lepi luni spremembo vremena šele pri novi luni, so pogodili vreme. Za sicer precej mrzlimi, toda izredno prijetnimi božičnimi dnevi se je odzujilo in v novem letu je pričelo lahno deževati. Ko je v dolini še rosilo, pa so že priletele s planin velike jate drobnih ptic. Prišle so povedat, da v gorah že sneži in da bo tudi doline kmalu pokrila bela odeja. Ko so res kmalu nato pričele frčati v ohlajajočem se zraku prve bele mucice, so se tega razveselili kmetje in lesni trgovci, ki imajo veliko posekanega lesa po planinskih gozdovih. Nekateri so se že bali, da bodo morali težko spravljati hlode po kopnih potih. Skrbelo jih je pač zaradi tega, ker je letos prvi sneg zapadel skoraj po vsej državi, le Gorenjska, kjer je sneg doma, je bila tako dolgo kopna.

Sneg, ki je pri nas padel kljub precejšnji odjugi na dosti zamrzla tla, se je hitro kopičil. Odjuga se je poznala le na drevju. Moker sneg se je zelo oprijemal drevja in ko je v soboto pričel mrzati nekoliko pritiskati, se je pričelo lomiti drevje pod izredno težko snežno odejo. V soboto popoldne so se že videle prve posledice.

dice. Če je tudi po velikih planinskih gozdovih tako kakor v dolinah, je škoda, povzročena po zadnjem snegu, ogromna. Težek, na drevju poledeneli sneg je polomil veliko iglastega drevja, posebno vitkih borovcev ob gorenjski železniški progi in pri cestah. Zaradi bora, ki ga je bil sneg podrl na progo med Otočani in Radovljico, je moral v soboto popoldan vlak nekoliko počakati, dokler niso zapreke odstranili. Več drevja je polomil sneg in z njimi zapri cesto skozi Lipniško dolino proti Podnartu. Nekaj vrhov je raztrgalo telefonsko progo med Kropo in Podnartom. Precej neprijetne občutke pa so imeli tudi vopniki, ki so vozili pod smrekami in borovci, visečimi čez cesto in optimi s težkimi, zasneženimi vrhovi na tanko telefonsko žico. Vsak trenutek je bilo pričakovati, da se žica pretrga in drevo trešči na cesto in pod seboj pokopje celo vprego z voznikom vred. Cestar je imel dokaj opravka, da je sproti odstranjeval nevarne zapreke.

Kljub trenutnim snežnim neprilicam pa so ljudje kar zadovoljni z letošnjo zimo, ki nam je tako dolgo prizanašala. Mrz je bil sicer precej hladen, saj smo imeli do —20 stopinj, toda bilo je suho, kar je zelo važno z ozirom na drago obutev.

Špicarjev »Martin Napuh«

je doživel lep krst na radovljiškem sokolskem odru

Radovljica, 7. januarja. V nedeljo in na praznik Treh kraljev se je predstavil javnosti mladinski oder vedno marljivega Sokolskega društva v Radovljici v vprizoritvijo špicarjeve pravljice ne igre v petih slikah s petjem in plesom »Martin Napuh«.

Za nastop mladih in povrh še za novo delo popularnega Jakoba Špicarja je vladalo veliko zanimanje ne samo v Radovljici, temveč po vsem gorenjskem. Zato ni čudno, da je bila velika sokolska dvorana obkrapa: nabito polna. Igra sama po zdravi in lepi vsebini lahko brez skrbi tekmuje s najboljšimi deli mladinske dramske literature pri nas doma. Bilo bi prav zanimivo videti njeno uprizoritev tudi na odru ljubljanske drame. Smo prepričani, da bi mladi rod to lepo delo prav toplo in veselo pozdravil.

Mladi igralci so svojo nalogo izpolnili nadvse pričakovano dobro in je treba prav vsem izreči posebno pohvalo za veliko vno in veselje. S tem svojim prvim nastopom so si uspešno utrlj pot na oder stare in znane amaterske družine, ki je bila znana po svoji veliki delavnosti.

Režija je bila v rokah skrbne in kakor mravlja prične Lojzke Horvato, ki je k uspešni uprizoritvi »Martina Napuha«

doživel lep krst na radovljiškem sokolskem odru. Fr. J.

Veliki osvajač ženskih src CHARLES BOYER in neprekoslji va umetnica BETTE DAVIS v najboljšem filmu sezone

Žena s trojnim življenjem

pretresljive, čustvene in dramatične vsebine. Produkcija Warner Bros.

Kulturni pregled

Knjiga o Jakopiču

Anton Podbevšek je imenoval svojo razkošno opremljeno knjigo »Jakopič« (Ljubljana 1941, založba »Sejalec«, 75 + 130 str. teksta, 32 večbarvnih in 77 enobarvnih reprodukcij izbranih del) monografijo. Monografija je po dobesedni in leksikalni razlagi besede spis o enem samem delu ali enem samem umetniku, vendar smo vajeni videti v umetniških monografijah celotno študijo o umetnikovem življenju in delu. To, kar nam nudi Podbevšek s prvo, vsebinsko zaključeno knjigo svojega »Jakopiča«, se precej oddaljuje tradicionalni obliki umetniške monografije. Ker bo druga knjiga obsegala Jakopičeve spomine in spise, bomo tudi po dveh knjigah Podbevškovega »Jakopiča« se vedno brez zaokrožene monografije, ki bi človeško osebnost in umetniško delo Riharda Jakopiča obravnavala s celotinskega, enotnega, znanstveno veljavnega zrišča. Tako pa je treba priznati, da je Podbevšek zbral mnogo gradiva za bodočega pisca take monografične študije o vodilnem mojstru sodobnega slovenskega slikarstva.

Podbevškov »Jakopič« je tekstno razdeljen takole: Po dvojezičnem (!) posvetilu knjižne hanu dr. Natčiču se vrsti takisto dvojezičnih »Nekaj opomb«, ki so za monografijo nevažne in za tujca čisto breznomembne: v njih n'ce razlaga postane svoje knjige, težkoče, s katerimi se je moral boriti in se zahvaljuje mecenom, ki so mu omogočili delo in izid. Edino besedilo, ki bi si lahko lastilo značaj

monografije v tradicionalnem pomenu besede (ki ga pisec »Človeka z bombami« najbrž ne priznava), je sestavek »Osebnosti«, ki zavzema v slovenskem izvirniku malo več kot 18 razkošno tiskanih strani. Nadaljnji del knjige obsega »Pojasnila« (enojezična, str. 3 do 76), ki v njih avtor razlaga postanek in vsebino v knjigi reproduciranih slik. Nato imamo seznam slik, razdeljen po abecedni vrsti krajev, v katerih bivajo njih lastniki; slike so katalogizirane po imenih lastnikov in pri vsaki je označeno leto postanka, v kolikor ga je P. mogel doznati, dalje vrsta slike, nje mera in signatura.

Edino pomemben tekst v tej knjigi so sestavki »Osebnosti«, »Pojasnila« in »Seznam slik«. V prvem skuša dati P. podoba Jakopičevega umetniškega razvoja in njegovega pomena za slovensko umetnost. Če bi bil material podrobneje obdelan, kritično osvetljen in dokumentiran, tedaj bi imel sestavek večjo vrednost. Ni dvoma, da je pisec to, kar je v njegovem sestavku najvažnejše, posnel iz razgovorov z Jakopičem in ker je mojster tudi tekst pregleden, imajo stvarni in umetniški podatki tem večjo težo. Vprašanje o začetkih slovenske umetnosti, v katerem se Podbevšek zavzema za Jakopičovo tezo, ki nasprotuje naši oficijalni umetnostno-zgodovinski šoli, ostaja slej ko prej sporno in ne vidim potrebe, da se mnenje o našem umetnostnem epigonstvu in brezpomembnosti v preteklosti na ves glas poudarja

tudi za tujce. Važnejše so nekatere druge trditve, kakor na primer tista, ki nasprotuje mnenju Izidorja Cankarja in s tem vse naše umetnostno-znanstvene šole, da je Jakopič s svojimi tovariši vred »veselnik, ki razveseljuje, ne pa otožnik«. Zanimivo je mnenje, da je Jakopič »najbolj religiozni slikar našega časa«, vendar ga P. ni dovolj dovolj prepričevalno in čeprav govori mnogo o Jakopičevem Bogu, se nam vendar zdi, da je poezija njegovih prirodnih motivov in barvna zanositost redkih verskih motivov bližja panteističnemu občutju kakor pa čaščenju osebnega Boga. V tem sestavku najbolj pogrčamo označitev tega, kaj je Jakopičeva izpoved in kaj Podbevškovo dognanje; zdi se, da je slednjega bolj malo in da se omejuje na tako splošna razmišljanja, kakor jih najhajemo na primer na str. XLIV. »Osebnosti«.

Podbevšek bi po mojem mnenju bolje storil, če bi postal Jakopičev Eckermann; tako bi nam ohranil dokumentarno delo trajne vrednosti. Zato je najpomembnejši v »Pojasnilih«, tam, kjer soglasno z mojim razlaga posamezne slike in navaja podatke o njih postanku. Tu se zdi, da je povedal največ stvarnega in zanesljivega ter nam tako brez osebnih zaletov in subjektivnosti misli ohranil ponekod kar dragocena pričevanja o Jakopičevem delu. Drugo tako objektivno veljavno delo je opravil Podbevšek s katalogizacijo Jakopičevih slik. Delo sicer ni popolno, vendar je Podbevškov donesek pomenljiv za vsakogar, kdor be kdaj pozneje proučeval Jakopiča. Pričakujemo, da v drugi knjigi ne bo pozablil tudi na bibliografijo o Jakopiču.

Poglavje zase za reprodukcije, ki jih je v knjigi toliko, kakor doslej v nobenem

podobnem delu in ki ji dajejo največjo težo in kvaliteto pomembnosti. Sodobna izbiri in o reprodukciji bodi prepuščena strokovni umetnostni kritiki. Opomba v začetku knjige »Reprodukcije je Jakopič odobrile« kaže, da je najkompetentnejši sodnik sodeloval ne le pri izbiri, marveč zlasti pri nadzorovanju reprodukcijskega procesa. Slike so krasne in osvetljujejo z vseh strani obsežno, še pred desetletjem za širši krog sporno, a danes že obče priznano delo najizrazitejšega slovenskega impresionista.

Glede dvojezičnosti prvega tekstnega dela smo že čitali v javnosti odločno besedo. Medtem ko bi nihče ne ugovarjal, če bi izšel Jakopič tudi v kakšni drugojezični izdaji, kakor v Zagrebu Meštrovič seveda kvečjemu s prevodom skrajšanega besedila sestavka »Osebnosti«, ali če bi slovenska izdaja imela tujezzični resumé, je sedanjí značaj knjige presenetljiv, čisto nenavadna novost v slovenski literaturi in vzbuja razne komentarje. Naj kronistično zabeležimo, da je nemški tekst prevedel lektor dr. Heinrich Baerent.

Oprema knjige je razkošna in v skladu s njimi bibliofilskim značajem. —a.

ZAPISKI

ZADEVA MRAKOVEGA »KARADJORDJA«

Lani smo pričeli v »Jutru« daljši odlomek iz drame »Karadjordje«, ki jo je spisal Ivan Mrak. Pozorni čitatelji so se lahko prepričali, da delo ne zastaja mnogo za drugimi dramskimi poskusi domačih avtorjev, če marsikaterga izmed uprizorjenih del celo ne prekaša. V zvezi temu, da ima »Karadjordje« dramsko zanimivost in da povečuje hrabrost in odločnost, dve vrtili, ki sta zlasti našemu

času potrebni, si Mrak ne more niti s tem delom priboriti časti, ki se sicer z večjo lahkoto priznava marsikateremu našemu avtorju, da bi namreč njegovo delo uprizorilo katero naša gledališča.

Sredi lanskega leta je uprava Mariborskega Narodnega gledališča sama pokazala zanimanje za »Karadjordje«. Na njen poziv je avtor predložil rokopis in prejel avgusta lanskega leta zagotovilo, da pride njegova drama na vrsto okrog novega leta (dopis gledališke uprave z dne 20. VIII. 1940). Nepričakovano in iz razlogov, ki niso znani ne dramatikom in ne komu drugemu, so nastopile cenzurne ovire. Trajalo je več kakor šest tednov, preden so bile te ovire odstranjene. Dne 9. decembra l. l. je prejel Ivan Mrak obvestilo mariborske gledališke uprave, da je odobrenje cenzure dospelo in da pride »Karadjordje« januarja v študij. V tem pismu je tudi omenjeno, da bo dramo režiral g. Vladimir Stribinšek in da prevzame vlogo Obrenovića sam avtor, kakor je bilo že prvotno domnjeno. Te dni pa je prejel g. Mrak zasebno obvestilo, da je študij njegove drame odložen na nedoločen čas, zlasti še ker g. V. Stribinšek zapuša Maribor.

Tako je Ivanu Mraku, ki že dolga leta piše dramska dela in z njimi zamaž trka na vrata naših gledaliških uprav, zopet splavalo po vodi upanje, da bo njegovo delo kmalu uprizorjeno na deskah Narodnega gledališča. Gledališka uprava v Mariboru bi prav storila, če bi pojasnila zadevo. V tem primeru ni važno, kakšno mnenje ima kdo o dramskih kvalitetah Ivana Mraka, toda čim je bilo neko njegovo delo resno sprejeto, je postalo njegova zadeva več kakor zgolj osebno vprašanje: gre za to, da se avtorju res omogoči dostop na oder in da se z njim postopa enako kot s drugimi.

Domače vesti

Trije bratski božiči

Jugoslavija je srečna dežela, kakor da jo je bil bog zares pogledal skozi veliko okno. Vse okrog nas krvava zmeda in dirandaj — pri nas nevrtilno zatišje. Nekaj preveč živeža smo v prejšnjih časih re izvozili čez mejo, a čeprav se nam obetajo karte, je v shrambah še zmerom toliko vsega dobrega, da lahko pošteno odpravimo svoje praznike.

In prazniki so naša specialiteta. Trije bratje smo, vsak eno vero imamo in s težavo se zvrstimo, da ni prevelike gneče v skupnem svetilu, ki se mu reče domovina. Katoliki smo pravkar odpravili svoj tretji božič, god sv. treh kraljev, že so pravoslavni bratje s starodavno slovesnostjo pripeljali badnjak v svoj dom, a ni se ogenj pri njih še dobro razgorel. Že so danes bratje muslimani začeli slaviti svoj kurban-bajram. Ljubljana je staro katoliško mesto, a življenje v skupni državi nas je že tako tesno povezovalo med seboj, da zlasti pravoslavni prazniki tudi v naše mesto prinesejo nekaj slovesnejšega občutja. Letos pa sta pravoslavni in muslimanski božič prišla tako nazlo drug za drugim, da smo večerjali imeli priložnost, ponovno videti izpričano staro resnico, da »brat je mlo, kolje vere biva«.

Poleg bratov Srbov, ki po civilnih opravkih žive med nami, je v mestu zlasti mnogo vojakov in oficirjev z juga, in ker delo v kasarni čez praznike počiva, daje te dni vrvežu na cesti in po lokalni uniforma poseben ton. Razen vojakov je na univerzi vpisanih tudi mnogo študentov pravoslavne pa tudi muslimanske vere. Prav ti vojak in ti študenti so včeraj nam Slovincem nudili lep vzgled skupnosti in pobratimstva, ki mu noben sovraženik, a kaj šele vera, ki je slehernemu odkritemu, poštenemu človeku najtišja zadeva srca, ne more staviti zapreke. Videli smo jih, vojaške in študentske obeh bratskih ver, kako iz duše so si drug drugemu čestitali k prazniku in kako so šli potem skupaj, bratsko tovariško božičevati.

Tole se nam je zdelo vredno omenbe zlasti zaradi dejstva, da nekateri slepi iskaleci tudi v teh resnih dneh vlačijo iz stare šare vse mogoče namišljene problemčice na dan, samo da bi pomagali škrbati in glodati ob zidu našega edinstva. Kako smešni so pred primerom teh študentov in vojakov vsi argumenti nekake inž. Sulje Salihalića, o katerem smo brali, da bi rad iz Bosancev napravil nekakšen vmesni narod med Hrvat in Srbi, kako zamotana je učenost nekkih pisnikov podgoriške »Zete«, ki skušajo dopovedati, da so Črnogorci sicer Srbi, pa da vendar niso Srbi, temveč Črnogorci. Tok zgodovine, ki ga oblikuje volja naroda, bo šel preko teh zablod.

Za plesne toalete

krasni vzorci in barve:

Taft svila
changeant
moiré
Svileni organdi
tul
čipke
Velour transparent

Manufaktura

F. Ks. SOUVAN

Mestni trg 24

Vse šolske občine ljudskih šol (krajne šolske odbore) v dravski banovini opozarja prosvetni oddelek kraljevske banjske uprave, da morajo v smislu pripombe 12. k tarifni post. 12. zakona o takšah predložiti do dne 15. januarja t. l. prijave za dopolnilno prenosno takso. Prijave je treba predložiti pristojni davčni upravi na predpisanih tiskovini. V vsaki prijavi je treba izrecno navesti, da je šolsko poslojje oproščeno zgradarine.

Iz življenja slovenskih rojakov na Koroškem. Smrtna nesreča se je primerila v Bistrici v Rožu. Na dan nedolžnih otrok je šel 11letni šolar Hubert Pegrin iz Zavrha po opravkih. Spotoma je prisledel k nekemu vozniku na hrod. V strmini se je nenakrat pretrgala veriga, sani so se s težkimi hodičev prevrle na dečka, da je bil na mestu mrtve. — V nedeljo 29. decembra je po dolgi bolezni umrla v Zreču gospodinja

Smrt filozofa Henrija Bergsona. Iz Pariza dospela vest potrjuje, da je preminul eden največjih filozofov sedanjega časa, sloveči predstavitelj vitalistične in intuitivistične smeri Henri Bergson. Ob njegovi smrti osemčletnici se je tudi naš list obširneje spominjal idej in zaslug, ki jih ima ta vodilni francoski filozof za sodobno kritično misljenje. Prostor nam ne dopušča, da bi se že danes obširneje poslovlili od velikega imena, ki v eni najkritičnejših dob človeštva vstopa v zgodovino. Vsekako se bomo te dni še vrtnili k Bergsonu.

Božične priloge beograjskih listov v nekem pogledu celo prekašajo priloge zadnjih let. Obsežne številke so po stari tradiciji polne gradiva, ki bi lahko deloma izšlo v revijah in ki je namenjeno intelektualni eliti čitateljev. Med sodelavci srečujemo imena najpomembnejših pisateljev, znanstvenikov in javnih delavcev. »Politika« in »Pravda« sta tudi letos povabila k sodelovanju nekatere znane kulturne delavce iz Slovenije. Za »Politiko« je univ. prof. dr. Niko Župančič prispeval članek »Poreklo in ramosn Turaka Osmanlija«. B. Borko pa članek »Prešeren in njegovo delo. (U čemu je značenje Prešerna)«. V »Pravdi« se oglašajo: Milan Rakočević s članekom »Jedno malo poznato pismo Baltazara Bogišića o črnogorskim Ciganima (v Letopisu Matice Slovenske za l. 1877)«, univ. prof. dr. Evgenije Spektorjski s članekom »Lermontov in Tolstoj«, univ. prof. Niko Župančič s članekom »Vzrok rane promene Jugoslovena«, in B. Borko (ki mu je tiskarski škrt za neodgovorno samovoljnostjo pritaknil »Dr.«) s članekom »Pisnik slovenačke marseljeze« (o Simonu Jenku, zlasti v zvezi s Prešer-

Krumplove omanjaje ga. Marija Suppanova. Zapustila je moža in troje otrok. — Po novi odredbi prosvetnega ministra se odslej tudi na Koroškem delijo spravevala v ljudskih šolah v vsakem polletju. Uspehi se vrednotijo: prav dobro, dobro, zadostno, zadostno, pomanjkljivo, nezadostno. Po končani ljudski šoli dobi učenec posebno oopustno spravevalo. — V Smihelu pri Pliberku je umrl Staropjar oče z Rut. Bil je na glasu odličnega gospodarja še dasti je slovel kot vzoren živinorejec. — V Dolenčinah je nedavno pogorelo Viderško vo poslojje.

Parfumerija Venus POSLUJE SEDAJ v palači Bata

Smrt Maksa Lajovica. V Dupljah na Gorenjskem je umrl 58letni g. Makso Lajovic, bivši gostilničar in travec v Litiji. Šlan velike in ugledne družine Lajovčevih, iz katere je izšel tudi sloveči naš skladatelj in vrsta drugih uglednih mož in žena. Makso Lajovic je bil, kakor vsi njegovi sorodniki, odločno narodno in napredno zaveden mož, ki je prav zaradi svojega prepričanja moral prestat tudi marsikatero trpko izkušnjo. Odkar je v Litiji opustil trgovino in gostilno, je prevzel upravitelstvo bratovega posestva v Dupljah pri Kranju. Odooren kakor ves Lajovčev rod, je bil vse do zadnjega videti zdrav. Ugonobila ga je nahuha Pokojnika bodo preneli v Litijo in »a danes ob 15. položili v rodbinsko grobnico. Z litijskega Sokolskega doma se vije črna zastava. Pokojnemu bodi lep spomin, uglednim družinam naše iskreno sožale!

Smrt na železniški progi. V ponedeljek popoldne je na progi med Savo in Ponočičami našel orožniški narednik Anton Ahčin mrtveca, ki ga je očtno povozil vlak. Orožniki so takoj začeli preiskavo in ugotovili, da je ponesrečenec Ivan Gaspert rojen l. 1894 v St. Janžu na Dolenjskem in po poklicu delavec. Zaposlen je bil pri drvarskih delih. Da bi si »krajšal pot«, je namesto po cesti šel na železniški progi. S seboj je nosil v oortniku moko, mast in druge živila, da bi mu ne bilo treba prekinjati in zapuščati dila. Očtno je prestil robotanje brzovlaka, ki je vrel v žice ob progi, ki so mu prezele vrat, tako da se je truplo skotalilo še kakih 14 m globlje po pobočju. Orožniki so obvestili pokojnikove sarme o nesrečni smrti njihovega sina, truplo ponesrečenca na so preneli v litijsko mrtvašnico in čakajo sedaj navodil glede pogreba.

Prodajalci dnevnih listov v Beogradu so po zledu drugih velikih mest dobro organizirani. Da lahko nud jo svojim članom v primeru bolezni in smrti pomoč, priredijo vsako leto svojo tradicionalno veselico s koncertnim delom in plesom do zore. Letošnja prireditev bo drevi s prostori Delavske zbornice v Beogradu. Iz prijaznega vabila, ki so nam ga poslali, razberemo, da bo koncertni del obsegal enodejanko »Amerikanski patent«, različne coprnice, enodejanko »Postelja za štirje«, nastop člana, ki je virtuos na piščal, potem bo šeliv duet in priredbo kramljin. V zabavnem delu pa bo raznovrstno razvedrilo, volitev kraljice obilna loterija bitka s konfeti in koriantoli. Prireditev bo zaključena z veselo pesmijo: »Ustaj diko, zora je le!

nom). — V »Vremenu« je objavljen članek univ. prof. dr. Fr. Steleta »Slovenačke božične jaslice«.

»Zdravniški vestnik« je zaključil 12. letnik s številko, ki je posvečena 50letnici okultističnega oddelka v Ljubljani. Šif tega oddelka dr. Leopold Ješe je v daljšem članku orisal postanek, razvoj in stanje oddelka, prikazal njegove vodilne zdravniške in izpopolnil ta pregled tudi z bibliografijo njegovega znanstvenega dela. Prav tako je članek opremljen s številčnim izkazom oskrbovanih bolnikov od početka oddelka pa do konca leta 1939 in z razdelitvijo vseh na oddelku oskrbovanih bolnikov po diagnozah. Dr. Savko Prevec je prispeval razpravo, ki »lioni na delu v tem oddelku: »Deset let operativnega zdravljenja odstopa mrežnice«. Z diagrami in risbami opremljena razprava obravnava na podlagi praktičnih rezultatov enega najpomembnejših vprašanj okulistike. Dr. Blaženka Klepec je zastopala s člankom »Nenavaden primer sekundarnega glavkoma«. Dr. Carmen Dereani je prispevala pregledni in tudi za vsakega laika zanimiv članek »Napredek okulistike v zadnjih petdesetih letih«, v rubriki »Večalše za n se strokovno besedilo in izrazje objavlja šef primarij dr. Jernej Demšar še nznani tekst razgasa Ilirskega gub-nija v Ljubljani, v katerem je inspektor J. Wester ugotovil prevod Valentina Vodnika Stevilko zaključujejo nekateri nedavno umrli slovenskim zdravnikom, por čla o novih medicinskih publikacijah in vesti iz zdravniških društev.

Češki glas o Antonu Ingolču. Kakor smo že zabeležili v naši kulturni kroniki, je

DANES ob 16., 19. in 21. uri PREMIERA odličnega detektivskega filma

Slavni japonski detektiv Moto pokazuje svojim učencem v praksi odkritje enega najzagonetnejših kriminalnih slučajev. Pomaga mu in sodeluje pri odkrivanju tajinstvenega zločina sin slavnega Charlie Chana. Kot dodatek: kulturni film »IZLET V HOLANDSKO«, domovino tulipanov in narcis. — KINO SLOGA — tel. 27-30.

MR. MOTO — RUMENA MASKA

Mlada mati je šla v Savo. K poročilu iz Krškega, ki smo ga objavili v nedeljo, nam je sporočila pokojničina najboljša sosedka naslednje podatke v izpopolnitven in v popravke: Pokojna Franciška Buršičeva je nameravala že pomladi 1940 (torej ne pred dobrim letom) napraviti konec svojemu težkemu življenju. Vendar se je poslednji trenutek premislila. Nato se je res nekoliko okrepila. Zal to ni trajalo

dolgo. Devetlet je bila v blagoslovljenem stanju, kar jo je navdajalo z veliko skrbjo. Pridružile so se še druge okoliščine, ki so jo spet potirle. Slabokrvna je bila ta fina žena z izredno mehko, čustveno dušo. Trpela je mnogo, a nikomur ni tožila. Naposled je klonila in obupala. Naj ji bo ohranjen časten spomin!

Razstava dubrovniškega pomorstva skozi stoletja bo prikazala mnogo zanimivega gradiva iz dubrovniške zgodovine. Odprli jo bodo letos 2. februarja, istočasno, ko se bo pričela slavna tradicionalna svečanost sv. Blaža. Na razstavi bo združeno vse ono, kar hranijo zgodovinskega po dubrovniških domovih in drštvih in bo gotovo privlačilo mnogo gledalcev tudi iz drugih krajev. Prav te dni je minilo 60 let, ko je bila zgrajena prva dubrovniška ladja na parni pogon in ko je priplula v dubrovniško luko kot največja senzacija tiste dobe. Imenovala se je »Dubrovnik« in je imela celih 220 ton. Se žive v Dubrovniku priče tega dogodka. Pristanische je bilo prepolno ljudstva. To je bilo navdušenja, ko je priplul »Dubrovnik« brez jader in ko se je nad v-jakom penilo morje. Pa ne samo prvi, tudi še mnogokrat pozneje so Dubrovničani prihajali pozdravljati otroka moderne tehnike.

Morje naplavlja. V zadnjih dneh je morje pri Dubrovniku naplavlilo različne predmete s potopljenih ladij. Tako so našli med drugim gumijev splov za reševanje, nekaj sodov nafte in podobno. Morje je naplavlilo tudi tri mrtvece v vojaških uniformah. Pokopali jih bodo v Dubrovniku.

Dobro izvoz šibenskih vin. V preteklem mesecu je bilo izvoženega iz Šibenika 3.200 hl vina. Cene so bile na veliko med 5,60 do 6,50, na malo pa po 6 in 8 din liter. V šibenski občini imajo še okoli 80.000 hl kvalitnega vina.

Bosanska Krajina pod vodo. Zaradi nagle odjuge in dežja, ki je padel pred dnevi, so se razlile vse reke po Bosanski Krajini. Sana je narasla 4 m nad normalno. Močno narašča tudi reka Sava. Prijedor in Bosanski Novi sta že spet pod vodo.

Proti kašlju priporočamo Rave prane karamelo. Originalni omoči po 5 din v lekarnah. Zahtevajte izrecno prane karamelo domače tvornice Rave. (—)

Služkinja je oplenila blagajno. Pri trgovcu Fuchsu v Subotici, ki trguje s papirjo, je bilo nedavno vlomljeno v blagajno in je izginilo 96.000 din. Med prvimi je bila zasilna služkinja, ki je vedela povedati, da so se priključili neznan razbojnik in vlomili v blagajno. Njene navedbe pa so bile močno sumljive. Ko so jo na policiji trdo prijel, je priznala, da je sama izvršila tatvino. 92 tisočakov je skrila v kleti 4.000 din pa v kuhinji. Ves denar je policija našla in ga vrnila trgovcu, služkinjo pa izročila sodišču.

Obupno dejanje železničarja. Z jesenice nam poročajo: V soboto proti večeru je bil policijski komisariat na Jesenicah obveščen, da se je v neki kuhinji v Industrijski ulici nekdo obesil. Tja sta pohitela zdravnik dr. Franc Bergelj in policijski uradnik Peter Kette, ki sta v pokojnico spoznala 44letnega železniškega zvanika Jožeta Cuznarja, rojenega v Podkorenju in pristojnega v Kranjsko goru. Cuznar se je bil obesil na debel motor, pritrjen na klin na okviru vrat. Pokojnik je bil poročen, a brez otrok. Kaj ga je gnalo v smrt, še niso mogli dognati. Domnevajo, da je usodno dejanje izvršil v trenutni duševni zmedenosti. Truplo so pozneje prepeljali v mrtvašnico jeseniškega pokopališča.

Po 170 letih niso pili in jedli Breška poljana pri Ivanigradu na Hercegovini je bila pred prvo svetovno vojno na glasu zaradi svojih dobrih obit. Tam je že tedaj živel okrog 60 obitkov vseh strok, ki so seveda imeli svojo zadrugo, na »alievane srednjeveškega čeha Obrtna zadrua« je bila ustanovljena že okrog leta 1770. Zlaj je najstarejši član star 95 let. Vsako leto

izšel v Pragi češki prevod romana Antona Ingolča »Lukarji«. Češka kritika sprejema z laskavim priznanjem delo mladega slovenskega pisatelja. Tako smo opazili v »Večerniku Narodnih listov« z dne 30. decembra poročilo z naslovom »Slovensko odkritje«. Pisec pravi o Ingolčevih Lukarjih: »Ta roman sam bo lahko dal Ingolču ime velikega romanopisca«. Nato navaja v kratkih potezah vsebino in sklepa: »Ingolč je spisal roman, ki nima daleč do polnokrvne sile in ki je bil res vreden prevoda v češčino. Je to ena najprepričljivejših ilustracij povojne dobe in družbenih prevratov, kar jih je bilo spisanih.«

Srpski književni glasnik« je s pravkar izšlo januarsko številko začel 62. knjizo svoje nove serije. V vabilu na naročbo povdaria, da kljub podražitvi papirja in tiska ne bo povišal naročnine. »Pošto naši čitatelji pripadajo školovanom svetu koji je sad u najvećem položaju«. Po svojem obsegu je »Srpski književni glasnik« nač najcenejši kulturni časopis na vsem Balkanu. Je tudi edina beogradska revija, ki posveča znatno pozornost slovenski literaturi. V januarskem zvezku prinaša celo vrsto krajših književnih poročil iz slovenske književnosti. Poročila piše Glasnikov stalni sodelavec Tone Potokar. V tem zvezku poroča o Pirjevčevem delu »Knjižnice in knjižničarstvo«, dalje o Lebnevem »Problemu Dantejeve Beatrice«, o Bunčevem »Pregledu slovnice slovenskega književnega jezika«, o novih izdajah in različnih Slovenske matice, o Madachevi tradiciji človeka v Novak-Debeljakovem prevodu, o stoletnici Maksa Pleteršnika in o slovenski mladinski knjiži v letu 1940.

okrog božičnih praznikov ima zadruga svoj občni zbor. Letos so prvič zabeležili predudno izjemo. Po skoraj dveh stoletjih se je skupščina vršila brez vina in pesmi. Vselej doslej je potekla po skupščini celohovska veselica ob pečenki in vinu ter ob prepevanju božičnih in narodnih pesmi. Letos pa je to izostalo zaradi solone krize, ki je izžejala celohovsko blaginjo. In ker je vino predrago.

Pazite na otroke! V Pribislavcih pri Varazdinu se je zgodila te dni huda rodbinska tragedija. V hiši Stjepana Krize-nja so klali in medtem ko so imeli domači polne roke dela s pospravljanjem mesa, so pozabili na 6letno Marico in 4letnega Joška. Otroka sta se izmuznila v kuhinjo in po neprevidnosti padla v škap kropa. Dekletce je v kratkem izdihnilo, dečka pa so odpravili v bolnišnico.

Po 10 letih razkrit zločin. Jeseni 1929 so našli v nekem studentu na travniku blizu vasi Mirkovcevi v Slavoniji truplo nastirila Radeta Korice. Zdravniki so ugotovili da je bil fant nekaikrat udarjen z ostrim predmetom in nato vržen v vodnjak. Zločin so tvorba oprinosovali članom, nato na so osumili gospodarja, ki je bil s ostrim koncem nezadovoljen. Vendar je bila preiskava zaradi pomanjkanja dokazov ustavljena. Lansko letoletje — sta dve orbič pod prisego potrdili da sta videli kako je gospodarjeva mati odstranjevala kravo sledove v hlevu in kako je gospodar Perčič ponoči odnehal truple proti vodnjaku. Ono orbič sta 10 let molčali iz strahu pred Perčičem in njegovo materjo. Zdal je moral Perčič pred mači kazenski senat v Osijeku, ki ga je obsodil na 10 let robije.

Skrivnostni umor v Novem Sadu. V ponedeljek zjutraj so našli v Slavski ulici v Novem Sadu na nekem stavbišču 40letnega moškega s precezanimi vratom in z več poškodbami na glavi. Nož je še tičal umorjencu v vratu. Policia se je takoj podala na lov za zločincem. Doslej pa še niso mogli ugotoviti, kdo je umorjeni in kdo ga je umoril.

Afera s ponarejanjem čekov je polajšana. Poročali smo, da je policija s Sušaka aretirala v Glini trgovca Nikolaja Arbutina in dva njegova pajdaša zaradi ponarejanja čekov. Po obširnih zaslišavanjih je policija dognala obseg ponarejanja dolarskih čekov, katere so vnovčevali ne samo v Zagrebu, Glini in na Sušaku, marveč tudi v drugih krajih. V celoti je bilo aretiranih 8 oseb, vendar jih je bilo 5 spet izpuščenih in se proti njim nadaljuje preiskava finančne oblasti. Na Sušaku so v okrožnem sodišču pridržali tri glavne krivce, ki so najbolj zapleteni v afero. Iz Zagreba pa bodo prepeljali na Sušak še nekatere osebe, ki so tudi vmešane v to dolarsko zadevo.

Nedolžen človek žrtve zločina. Naj je pri nas vinsko leto ali ne, alkohol vedno terja svoje žrtve. Iz Dolnjih Glavogovci pri Bjelovaru poročajo o naslednji žalostigi: Kajzar Stefan Bilešić je sredi vasi srečal dva pijana rojaka. Nastal je prepir, zbrali so se še drugi vaščani in že je v splošnem metehu neki 46letni Mate Dokuzović potegnil nož in zamahnil proti nekemu človeku, na katerega je že del časa kahal jezo. Menil je, da je to najprimernejša prilika za maštevaje, ker v gneči ne bo tega nihče opazil. Na žalost pa je namesto svojega nasprotnika zadel Stefana Bilešića, ki mu ni nikoli storil nič zalega. Bilešić je na mestu izkrmavel. Za pokojnikom joče vdova s tremi otročki.

Iz Ljubljane

Nov grob. Umrla je zasebnica ga. Franciška Černigoleva. Poreb bo jutri ob 14. iz hiše založila Pokojni gospe b.az spomin, njenim svojcem pa naše iskreno sožalej.

Bliskanje sredi zime. Letošnje za navadne zemljane nerazumljivo vreme nadaljuje s svojimi muhami in prinaša vedno nova presenečenja. V noči od ponedeljka na torek se je temperatura spet dvignila nad ničlo in začelo je rahlo rosi. Kmalu potem je močan blisk razsvetlil vso Ljubljano in njeno okolico, čeprav je bila notr razmeroma svetla, saj je skozi tanko meglico svetila luna. Ljudje, kolikor jih je še bilo po ulicah, so prvi hip mislili, da je to povzročila motnja pri električni razsvetljavi in niso pripisovali posebne pozornosti. Čez kratek čas pa se je še močneje zabliskalo, kar je povzročilo posebno na mestni periferiji precejšen poplah. Redki zamudniki, ki so se vračali domov, so bili preplašeni, da gre za letalski napad! Bitolj!... Sušak!... Čakali so samo še strahovite detonacije in razvalin okrog sebe. Zabliskalo se je še v tretje, prav tako močno. Zmeda se je v glavah nekaterih še povečala, detonacije pa nikakor ni bilo. Medtem se je še parkrat močno zasvetilo, še nekajkrat je bila Ljubljana za trenutek razsvetljena, tiha in prazna, pod belo snežno odejo v zimskem snu... Zadeva je bila kmalu pojasnjena. Bilo je navadno bliskanje, kar bi bilo spomladi navaden pojav.

Nova tržnica. Dela na novi tržnici ob Ljubljani za semeniščem in cervkijo sv. Nikolaja so toliko napredovala, da je zdaj v surovem stanju do polovice pod streho. Tržnica se dviga tik nad Ljubljano in sega od Zmajskega mostu skoraj do tromostovja. Pri Zmajskem mostu tudi v višino še ni prav dozidana. Spodnji del je iz kamna, zgornji pa iz rdeče opeke. Proti Ljubljani ima obokana okna,

očividno zato, da bi ta del mesta spominjal na Benetke. Nekaj svojostvenega je tudi streha iz sive opeke. Obokana okna se delijo na štiri samostojne dele, med katerimi so trije presledki monumentalnih stebrišč. Opazovalec z nasprotnega brega ima mučen vtisk. Nova tržnica in stare breznačne stavbe za njo nikakor ne morejo harmonirati. Skoda, da ni še višja, da bi skrla mračno ozadje. Gradnja nove tržnice je treba vsekakor pozdraviti, saj je nujno potrebna, vendar ima celo vrsto nedostatkov. Posebno mesto, kjer stoji, je silno neprikladno. Bregovi rek, naj so še tako majhne, morajo biti prosti. Ni še tako dolgo temu, ko je mestna občina nasadila na mestu, kjer stoji zdaj nedograjena tržnica, vrsto nasadov, ki so nudili zelo prijeten pogled. Vsekakor pa je tržnica za Ljubljano nujno potrebna in jo je treba kljub nedostatom in ponesrečni izbiri prostora pozdraviti.

U — Za električno uro v Zvezdi. Pri regulaciji Zvezde je treba opozoriti odločujoče činitele na električno uro, ki je tukaj zelo potrebna in jo vsi zelo pogrešajo. Iz neznanih razlogov so svoj čas uro kar na lepem odstranili in jo prenesli na križišče Tyrševe in Linhartove ceste pred kavarno Majcen, kjer stoji sredi prometnega otoka. Razumljivo, da je bil tudi Bežigrad potreben moderne ure, in kakor pa ni mogoče odobravati, da se modernizira en mestni okraj na škodo drugega. Res je, da ima uro nunska cerkev, univerza in glavna pošta, vendar so vse tako nepraktično nameščene, da ne morejo služiti v zadovoljivi meri. Upamo, da bo mestna občina zdaj, ko urejuje Zvezdo, popravila to napako in postavila novo električno uro na prejšnje mesto.

U — Gospa ministrica, zabavna Nušičeva veseloigra navdušuje obiskovalca šentjakobskega gledališča. Vse dosedanje predstave so bile popolnoma razprodane in je vselej odšlo mnogo ljudi brez vstopnic. Zato kupite vstopnice že vnaprej od jutri dalje v Mestnem domu. Ponovitev te izvrstne veseloigre bo v soboto 11. in nedeljo 12. t. m. vseh ob 20.15. Pri sobotni predstavi bo proslavil svoj stoti nastop v vlogi uca Vasa eden najboljših igralcev odra g. Ernest Eypper.

U — Angleško društvo v Ljubljani sporoča, da bo v ponedeljek 13. t. m. pod njegovim okriljem predaval g. Roberta, profesor na britanskem inštitutu v Beogradu, o »Walesu«. Predavanje bo v angleščini ob 18. uri v beli dvorani hotela Union.

U — Italijanski kulturni inštitut sporoča, da se bodo jutri zopet odprli jezikovni tečaji in da bo inštitut poslej spet redno odprt.

U — Le še mesec dni in spet bo krasen večer na Taboru. Dne 8. februarja bo prireditev Jadranske straže. Opozorjamo nanjo vse občinstvo in posebej še društva, da blagovolijo upoštevati ta datum. Torej: 8. februar!

U — Božičnica Kolašic v Šiški. V Sokolskem domu v Šiški je bila dne 19. decembra božičnica podružnice Kola. Ob tej priliki je bilo obarovanih 85 revnih družin, ki živijo v toplim perilom. Malčič so bili še posebej delniči sladkih dobrot. Za lepo uspešno božičnico se odbor iskreno zahvaljuje vsem dobrotnikom in prijateljem našega dobrodelnega društva.

U — Meščanska šola na Viču je letos ustanovila zimsko dijaško kuhinjo, ki daje 45 revnim učencem vsak dan brezplačno kosilo. V podporo te kuhinje bo šola priredila v nedeljo dne 12. t. m. ob 3. uri popoldne v šolski telovadnici, mladinsko božično igro »Stanko in Alenčica«.

U — V šahvali za pokojno gospo Niko Bučarjevo, soprogu gimn. prof. v polk., je pomotoma izostala zahvala pevcem, ki so pokojnici v slovo zapeli v arce segajoče žalostinke, kar s tem popravljamo.

U — Klavirski koncert pianistke Branke Musulin iz Beograda bo v Ljubljani prihodnji ponedeljek 13. t. m. ob 20. uri v mali Filharmonični dvorani. Pianistka Branka Musulin je odlična ter uživa v Beogradu in Zagrebu pa tudi v tujini že danes zelo lep sloves. Natančni spored in druge podrobnosti javimo. Predpogaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice. (—)

U — Družbani plesni tečaj zaključene družbe v Kazini spet nadaljuje drevi ob 20. uri s svojimi večeri ob sredah. Vsi vabljeni polnoštevilno. Vodstvo Jenko. (—)

U — Tatvina suknj. Pazite na suknje in plašče, da vam jih ne sname z obealnika v lokalno podjetje tat! Anton Horvat iz Zagradca pri Žužemberku je prišel po opravih v Ljubljano in nato malce posešel v Lloydovi gostilni na Sv. Petra cesti. Pri tem je premalo pazil na svojo črno 1300 din vredno suknjo, ki mu jo je za njegovim hrbotom odnesel z obealnika neznan tat. — Pavla Planinškova je prijavila, da ji je neznan tatvica odnesla iz čakalnice dentistke v Selenburgovi ulici 1 3200 din vreden, črn zimski plašč, z velikim kožuvinastim ovratnikom.

Dve tatvini. Iz ograjenega skladiščnega prostora ob železniški progi na Jesenicah so blizu Ceste kralja Petra odnesli zlikovci 18 delov tirnih stolpčev iz litega železa, težkih po 20 kg. Tatovi so razbili tudi nekaj dimniških cevi in popravili večje komade. Železniška uprava je oškodovana za več tisočakov. — Iz lope na Šmartinski cesti v bližini mitnice je neznan zlikovec odpeljal štirikolesni ročni voziček, last Ivana Riglerja. Tat je naložil na voziček tudi mizico iz trdega lesa, ki je bila v lopi, in vse skupaj najbrž prodal kje v okolici. Rigler je oškodovan za 600 din.

Nemščine, Francoščine

se boste lahko in naglo naučili doma po dopisovanju s pomočjo nove originalne metode (po zakonu zaščiteni), ki je zasnovana na mnemotehnik (umetnosti pomnjenja) in psihodinamiki, ki jo je izdelal g. Petar B. Petrovič, pisec knjige »Praktični tečaj umetnosti porunjenja« in urednik Okultistične bibliotke. Tečaj traja 6 mesecev. Mesečno predplačilo znaša 30 din. Vsakomur pošljemo brezplačno poskusno lekcijo. Okultistična biblioteka, Beograd, ček. račun 54.998. Poštni predal 876.

Iz Celja

— Uradni dan Zbirnice za TOI bo za Celje in okolico v torek 14. t. m. ob 8. do 12. dopoldne v posvetovalnici Zdrženja trgovcev v Razlagovi ulici.

— Uprizoričev »Romeo in Julija« v Celju. Ljubljanski Narodni gledališče uprizori v torek 14. t. m. ob 19. v celjskem gledališču Shakespeareovo slovitno tragedijo »Romeo in Julija«. Predstava je za abonane. Neabonanti dobijo vstopnice v predprodaji v Sloimskovi knjigarni.

— Septet bratov Živkov iz Maribora je gotovo posebnost svoje vrste, saj je izmed sedmih pevcev šest rodnih bratov. Septet uživa slovesne koncertne enote. Zato opozarjamo na koncert, ki ga priredi septet v četrtek 9. t. m. ob 20. v mali dvorani Celjskega doma.

— Gostovanje CSK v Radečah. Celjski šahovski klub je gostoval v nedeljo popoldne v Radečah in igral z radečkim šahovskim klubom dve prijateljski tekmi na 10 deskah. Celjani so nastopili z drugim moštvom. V šahovski tekmi so Radečani zmagali s 5 in pol : 4 in pol. Izmed Radečanov so dobili Hriberšek, Pohar, A. Kozuh, L. Simončič in 11letni mnogo obetajoči Niko Hočevar po 1 točko in B. Koren pol točke, izmed Celjanov pa Schneider, Csörgö ml., Davidovac in Grein po 1 točko in Bačer pol točke. Na brzoturnirju pa so vsi Radečani razen malega Nika Hočevarja izgubili, tako da so Celjani zmagali z 9:1. Radečani in Celjani so z lepo kombinatno igro nudili ševlinim gledalcem iz bližnje in daljne okolice lep užitek.

— Ušodan pretep v vinogradu. Pred malim senatom so se zagovarjali včeraj 28letni posestnik sin Jože Klaužar, njegova mati, 61letna posestnica Franciška Klaužarjeva in 45letna posestnica Antonija Reparjeva, vsi z Dobrave pri Senovem, zaradi težke telesne poškodbe. Jože Klaužarja in njegovo mater je zagovarjal odvetnik dr. Milko Hrašovec. Klaužar in njegova mati sta očitala Reparjevi, da se shaja s starim Klaužarjem v njegovem vinogradu. Lani 31. avgusta sta oba našla Reparjevo v omenjenem vinogradu. Vsi trije so se stopili. V tepežu sta Jože Klaužar in njegova mati s palico prizadela Reparjevo lahke poškodbe po glavi in telesu, obenem pa je dobila Reparjeva prelom lanišne baze. V tem tepežu je Reparjeva z udarci s pestjo težko poškodovala Franciško Klaužarjevo po levem očesu. Zdravniki dr. Pintarič je kot izvedenec izpovedal, da je bila poškodba, ki jo je dobila Reparjeva na glavi, smrtno nevarna. Jože Klaužar je bil obsojen na 2 meseca, Franciška Klaužarjeva na 1 mesec in Antonija Reparjeva na 1 mesec zapora, vsi pogojno za dobo 3 let.

Iz Maribora

— Računati je, da dobi Maribor nakaznice za moko od 10. do 15. januarja. Moke ni v Mariboru skrajnik več dobili. Vso akcijo za preskrbovanje ima sedaj v rokah mestni preskrbovalni urad.

— Poprava volilnih imenikov. Od 12. t. m. do 5. februarja bo popisovalni urad mestnega poglavarstva na Sloimskovem trgu št. 6 uradno popravljali stalne volilne imenike. Ves ta čas se bodo v tem uradu sprejemale stranke le vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

V. Sokolski nles

SOBOTA 11. JAN. 1941
V POČASTITEV ROJSTNEGA
DNE NJ. VEL. KRALJICE MARIE
PRIREDILO SOKOLSKA DRU-
ŠTVA V MARIBORU V VSEH PRO-
STORIH SOKOLSKEGA DOMA

— Cene kvišku. V smislu poročila št. 11 mestnega tržnega nadzorstva so na mariborskem živilskem trgu sledeče cene: kg radečica stane 16 do 20 din, česen 10 do 15 din, cvetača 20 din, hren 12 do 14, luščne orehi 52 din, liter pšenice po 3.50 do 4 din, liter prosenega pšena je po 8 din, ajdovega pšena po 9 do 12 din. Čajno maslo je 56 do 60 din/kg, domači sir 12, par piščancev do 80 din!

— Sladkor po 20 din prodajajo sedaj tudi v Mariboru. V nekaterih trgovinah ga sploh ni dobili.

— Mariborska industrija uspeva. Tvorica za izdelovanje dr. Oetkerjevega pečilnega praška v Trstenjakovi ulici povečuje svoja skladišča. Gradnja povečanih skladišč bo stala okoli četrtilijona din.

— Mariborsko vreme. Včerajšnja minimalna temperatura je bila 40 C. po ničlo. Tezenska vremenska postaja napoveduje za mariborski okoliš po večini oblačno in megleno vreme, v temperaturi ne bo večjih sprememb.

— Nove mariborske stavbe so vredne okoli 60 milijonov dinarjev. Leta 1939 smo dobili v Mariboru okoli 100 novih stavb, ki predstavljajo skupno vrednost okoli 23 milijonov din. Leta 1938 zgrajene nove stavbe so po uradni cenitvi vredne okoli 15 milijonov dinarjev. V letu 1940 pa se je vrednost novih stavb nenavadno povečala. Računati je predvsem s 15 do 20 milijoni povprečne letne vrednosti novih gradenj, k temu še pridejo nekatere izredne večje stavbe, tako n. pr. Huterjev stanovanjski kompleks, ki bo stal okoli 22 do 23 milijonov dinarjev potem novo poslopje je druge drž. realne gimnazije, ki bo stalo okoli 8 milijonov d.n. prav toliko nova palača Vzhajenove zavarovalnice na Glavnem trgu, ki so jo pričeli zidati koncem preteklega leta. Samo te tri nove stavbe bodo predstavljale končno vrednost okoli 38 do 40 milijonov dinarjev. Če dodamo povprečno letno stavbno vrednost, pridemo do vsakega zneska 60 milijonov din. V letu 1939 je dobil Maribor okoli 300 novih stanovanj, leta 1938 pa nekaj nad 200. Le v Huterjevem bloku jih bo 141, to-

rej skoraj polovica vseh stanovanj, ki so bila dograjena l. 1939! Računati je, da je dobil Maribor z novimi stavbami, ki so bile lani dozidane ali skoraj dograjene, najmanj 400 novih stanovanj, ki bodo zelo blazino in udobno vplivale na mariborsk najemniški trg.

— Hišo podirajo na Tržaški cesti št. 5. Rušajo jo zaradi vboda k novemu bošškemu paviljonu, ki ga sedaj v notranjosti dograjujejo.

— Premiera Kozakove »Lepe Vide«. V četrtek 9. t. m. bo v mariborskem gledališču premiera Kozakove »Lepe Vide«. Naslovno vlogo igra Branka Rasbergerjeva, ostale glavne vloge pa P. Kovič kot industrijec Mihael Grant, Skrbinek, ki je dramo režiral, je Mihaelov starejši polbrat, Nakrst pa Mihaelov mlajši polbrat študent Andrej, Kraljeva kot gospa Borncva, razen tega nastopijo še Gorinkova, Gorinsk, Verdonik, Košuta in drugi. Za četrtekovo premiero se opazja v vrstah kulturnega Maribora živahno zanimanje.

— Brezplačni tečajji za narodna kola se vršijo v Sokolskem domu v sredo 8., četr-

tek 9. in petek 10. t. m. Odrasti in mladina prisrčno vabljeni! (—)

— Sokolsko društvo Maribor l. obvešča vse svoje članstvo, da je umrl najstarejši član društva br. Razoslav Knaflič. Pogreb v sredo ob 16. uri Kdor ima krog v kroju ostali v civilu z znakom. (—)

— Razstava narčov natečaja za regulacijo in zadržavo Medloga v Celju bo od danes do sobote 11. t. m. vsak dan od 9. do 13. v sejni dvorani mestnega poglavarstva v Celju.

— Naša kola na V. sokolskem plesu. Tudi v spored letošnjega Sokolskega plesa, ki bo v soboto 11. t. m. v vseh prostorih Sokolskega doma, bodo na splošno željo uvrščeni naši priljubljeni in silkoviti narodni plesi, razna kola. Da bi se tudi širši javnosti nudila možnost, da si svoje znanje, oziroma, da se nauči plesati naša kola, bo meddruštveni odbor sokolskih društev v Mariboru v sredo 8., četrtek 9. in petek 10. t. m. ob 20. uri v Sokolskem domu predvajal in vežbal narodna kola. Odrasli in mladina prisrčno vabljeni Vstop prost. (—)

Gospodarstvo

Naše klirinške obveznosti in terjatve

Narodna banka objavlja izkaz o stanju klirinških računov ob koncu leta, iz katerega je razvidno, da se je naš klirinški dolg nasproti Nemčiji v zadnji četrtini decembra ponovno povečal od 53.84 na 57.56 milijona mark in se je s tem zopet približal najvišjemu stanju ob koncu novembra (58.51). Naš klirinški dolg nasproti Češkomoravskemu protektoratu pa se je zmanjšal od 54.05 na 53.08 milijona Kč.

Zmanjšal se je tudi naš klirinški dolg nasproti Italiji, ki je 22. decembra dosegel 25.8 milijona din, ob koncu leta pa je nazadoval na 16.2 milijona din. Ponovno pa je narasel naš klirinški dolg v Madžarski, in sicer od 72.8 na 75.1 milijona din, in naš klirinški dolg v Slovaški od 29.5 na 31.7 milijona Kč. Obetno zmanjšanje našega dolga beleži klirinški račun s Turčijo, namreč od 20.4 na 11.5 milijona din. V ostalem dolgujeemo Belgiji 3.4 milijona din, Danski 2.7 milijona din in Rumuniji 4.0 milijona din.

Aktivni so naši klirinški računi le še s Francijo, Nizozemsko in Bolgarijo. Naše terjatve v Franciji in njenih kolonijah znašajo 9.1 milijona din, v Bolgariji 1.3 milijona din in v Nizozemski 2.81 milijona goldinarjev.

Značno spremenjena slika naših klirinških obveznosti in terjatve

Ob koncu lanskega leta je bila slika naših klirinških obveznosti in terjatve do celica drugačna nego pred enim letom ali pred dvema letoma. Medtem ko smo imeli prejšnja leta nasproti inozemstvu mnogo več klirinških terjatev nego klirinških dolgov, smo bili lani ob koncu leta predvsem dolžniki, in sicer za preko 1.1 milijarde din, kakor je to razvidno iz naslednje primerjave (v milijonih din):

	konec leta
naše klir. terjatve	1938 1939 1940
	470 186 93
naše klir. obveznosti	229 144 1111

Naše klirinške terjatve so lani ob koncu leta padle na razmeroma majhen znesek 93 milijonov din, med tem ko so prejšnja leta

vedno presegle znesek klirinških dolgov. Istočasno pa so znatno narasli naši klirinški dolgov. Ob koncu leta smo imeli klirinške terjatve samo še nasproti Nizozemski, Franciji in Bolgariji (pri gornji primerjavi nismo upoštevali klirinških terjatev v Španiji, ker je vprašanje teh terjatev neurejeno, od kar se je pričela državljanska vojna in tudi ni upoštevan naš klirinški saldo nasproti bivši Poljski, razen ob koncu leta 1938).

Med našimi klirinškimi dolgovi, ki so narasli na 1.1 milijarde din odpade pretežni del na klirinški dolg nasproti Nemčiji in protektoratu, ki je ob koncu leta narasel na 932 milijonov din. Ob koncu leta 1939 smo imeli nasproti Nemčiji in protektoratu klirinške terjatve v višini 185 milijonov din. Seveda je treba pri tem upoštevati, da je ta znaten klirinški dolg nastal šele v zadnji četrtini lanskega leta, ko so naši uvozniki nemškega blaga v zvezi z znatnim zvišanjem tečaja klirinške marke po hitrejši plačajo svoje stare obveznosti po ugodnejšem starem tečaju. Naš dolg v Nemčiji je znašal ob koncu pred leta 57.6 milijona mark, to je po starem tečaju računano 852 milijonov din, med tem ko smo imeli ob koncu leta 1939, nasproti Nemčiji klirinško terjatve v višini 113 milijonov din, leto prej pa celo v višini 387 milijonov din.

V kliringu s češkomoravskim protektoratom je znašal ob koncu pred. leta naš dolg 79.7 milijona din, med tem ko smo imeli ob koncu leta 1939 nasproti protektoratu klirinške terjatve v višini 72 milijona din.

Naš klirinški dolg nasproti Madžarski se je v teku preteklega leta povečal od 34.2 na 75.1 milijona din, naš klirinški dolg nasproti Slovaški pa od 1.2 na 47.6 milijona din.

Klirinški dolg nasproti Italiji se je zmanjšal od 68.1 na 16.2 milijona din, prav tako klirinški dolg nasproti Rumuniji od 25.0 na 4.0 milijona din. Povečal pa se je naš klirinški dolg nasproti Turčiji od 4.8 na 11.5 milijona din.

položiti kavcijo nadaljnjih 25.000 din, poleg kavcije za izvoz žive perutnine in divjačine. Pričakovati je, da bo naredba objavljena v prihodnjih dneh.

— Ustanovitveno gibanje v preteklem letu. Po uradnih podatkih je bilo lani v vsej državi ustanovljenih 84 delniških družb z glavnico 339 milijonov din, med tem ko je 54 obstoječih delniških družb povečalo glavnico za 541 milijonov, 16 obstoječih družb pa je zmanjšalo glavnico na 56 milijonov. Glavnica vseh delniških družb v Jugoslaviji se je torej v preteklem letu povečala 824 milijonov din; od te vsote odpade 327 milijonov din na udeležbo države pri ustanovitvi novih družb in pri povečanju glavnice obstoječih družb, nekaj manj nego 500 milijonov odpade na privatni kapital. Od skupnega števila novoustanovljenih družb brez udeležbe države odpade pretežni del na družbe s sedežem v Beogradu. Lani je bilo ustanovljeno v Beogradu 54 novih družb, v banovini Hrvatski 11 družb in v vsej ostali državi 15 družb; od glavnice novoustanovljenih družb pa odpade na Beograd 152 milijonov, na banovino Hrvatsko 21 milijonov in na ostale kraje 39 milijonov. Pri prednjih številkah niso upoštevane družbe, ki jih ustanovila država.

— Trgovinska pogajanja s Francijo. Iz Beograda poročajo, da se imajo v kratkem pričeti trgovinska pogajanja s Francijo. Za pričetek teh pogajanj je predviden 10. januar.

— Plačilni promet z Grčijo. V ponedeljski izdaji »Jutra« smo poročali, da je med našo državo in Grčijo sklenjen sporazum, po katerem je ukinjen klirinški plačilni sistem ter je uvedeno plačevanje po spozornih devizah. V zvezi s to pogodbo opozarjamo direktorja Narodne banke, da se lahko blago, uvoženo iz Grčije plačuje v grških bonih le še tako dolgo, dokler ti boni so v obtoku (po zadnjem izkazu mora biti grških bonov v prometu še za okrog 22 milijonov dinarjev). Grška banka bo 10. januarja prenehala z klirinškim obračunavanjem faktur in z izhajanjem bonov za plačilo uvoženega blaga iz Jugoslavije ter bo pričela z obračunavanjem novih in starih faktur po devizni pariteti. Naši izvozniki bodo v bodoče dobili za izvoz v Grčijo ustrežajočo vrednost dolarjev po dnevnem borznem tečaju.

— Ustvarstvo v Sloveniji zavzema dve tretjini vsega udeleževanja te stroke v državi, zaradi česar je treba posvetiti prometu s surovimi kožami vso pozornost. Po maksimiranju cen surovih kož je nastala zmeda, ki jo izkoriščajo nekateri mesarji, ki kožo solijo ter jih prodajajo pod roko. Ilegalna trgovina dela veliko škodo, ki se težko obuti ne samo pri surovinah temveč tudi pri izdelkih. V prvi vrsti pri obtuvi. Oblastva bi morala skrbeti, da bi vse občine izvajale strogo kontrolo klanja, kar bi dalo tudi dobro evidenco surovih kož ter nudilo edino možnost za preprečitev škodljive ilegalne trgovine. Osrednji odsek trgovcev s surovimi kožami pri Zvezi trgovskih združenj se je iniciativno zavezal za pravilno uredi-

tev prometa s surovimi kožami v vsej Sloveniji. Pri Združenju trgovcev v Ljubljani pa bo od časa do časa prireditelj informativne seštanke za svoje člane.

— Podražitev radijskih aparatov. Novo zvišanje davkov je podražilo v izdatni meri radijske aparate. Skudno breme na je naložilo tudi trgovini. Skupni davek na poslovni promet je zvišan od 24 na 40%, luksuzni davek na radijske aparate pa od 20 na 40%, tako da znaša celotna obremenitev v tej trgovski stroki 80%. Poleg vsega tega na morajo vlagati trgovci z radijskimi aparati dve tretjini kapitala na račun carine. Radijski aparati so zdaj uvrščeni med one predmete, ki soadajo v najvišji razred luksuznega davka. Čeprav radijski aparat danes ni več luksuz. Radio ni samo merilo in potreba kulturne stopnje, temveč tudi zelo važno sredstvo poročevalske službe. V veliki meri se za za važno obvestila poslužujejo tudi vsa oblastva.

— Vlaganje prijav za odmero prispevka za narodni obrambni fond za leto 1941. Davčna uprava Ljubljana-mesto razglašja: Zaradi pravilne odmere obrambnega fonda morajo vsi moški davčni zavezanci, stari preko 30 let, ki imajo predpisane neposrednih davkov, in to samci, oženjeni in vdovci brez otrok predložiti davčni prijavi prijavo zaradi odmere prispevka za obrambni fond. Onim davčnim zavezancem, katerim so otroci pomrli in sedaj nimajo nobenega otroka, prijav ni treba vlagati. Vlože naj zaradi nižje odmere prijave tudi oni davčni zavezanci, ki imajo 3 ali več živih zakonskih otrok v starosti izpod 21. let. Te prijave morajo biti kolkovane z 10 din. V prijavi je navesti imena in rojstne podatke otrok. Resničnost podatkov na prijavi se mora potrditi na mestnem poglavarstvu. Prijave naj vlože tudi oni davčni zavezanci, ki imajo skupen predpis zgradarine ali pridobnine. Vsi solastniki naj vlože skupno prijavo, na kateri naj bo razvidno koliko solastnikov je, s kakim deležem je kateri soudeleženec poleg gornjih podatkov. Davčni zavezanci, ki plačujejo samo uslužbenški davek naj teh prijav ne vlagajo. Prijave je vložiti v času od 1. do 31. januarja 1941. Prijave, vložene po 31. januarju se pri odmeri obrambnega fonda za leto 1941 ne bodo upoštevale. Tiskovino za prijavo dobite pri davčni upravi Ljubljana mesto, Vodnikov trg 5-I, soba št. 3 za ceno 1 din.

— Zbirka uredb, pravilnikov, naredb in navodil o pobujanju draginje, kontroli cen in prehrane. Referenta urada za kontrolo cen v Beogradu Mitrović Milinko in Zerve Drago sta izdala pod naslovom »Zbirka uredb, pravilnikov, naredb in uputstva o sužljanju skupce, kontroli cena i ishranic posebno knjigo, v kateri so zbrani vsi predpisi, ki se nanašajo na pobujanje draginje, kontrolo cen na veliko in malo, kontrolo zaloga blaga, zbiranje življenjskih potrebščin, prehrano prebivalstva, reguliranje prodaje blaga, na cene stanovanj in lokalov (zadnje uredbe), leša, olja, mila, gume, bombaža, parafina itd. Razen tega vsebuje knjiga vse odločbe pristojnih ministrstev, ki se nanašajo na kontrolirane predmete, kakor tudi odločbe, navodila in razpise za kontrolo cen v zvezi s kontrolo in maksimiranjem teh predmetov. Knjiga stane v predprodaji 40 din, po izdaji 50 din. Naroča se jo pri: Knjižara »Akademija«, Beograd, Knez Mihajlova 18. Denar je nakazati na čekovni račun št. 57572.

— Dobave. Dravska delavnica v Ljubljani sprejema do 10. januarja ponudbe za dobavo platna, sukance, gumbov, voska, mila, i dr. Direktorja drž. rudnika Senjski rudnik sprejema do 14. januarja ponudbe za dobavo gumijastih transportnih trakov, do 21. jan, pa za dobavo pnevmatskih kladiv, strojev ter elektro-materiala. Direktorja drž. rudnika Velenje sprejema do 13. januarja ponudbe za dobavo raznih delov za lovilne naprave, raznih oči, dimnih cevi, zobatih koles, jela, linoleja in pocinkane pločevine, do 20. jan. pa za dobavo pisalnih strojev, zvrčljivih vozličkov ter železne pocinkane pločevine. Direktorja drž. železnice, obdel oddelek sprejema do 14. jan. ponudbe za dobavo črpalnega agregata za vodno postajo Ormož in Tržič. Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 14. januarja ponudbe za dobavo ogledal za reflektorje ter strojnih problačev, do 16. jan. za dobavo kokosovih preprog, metel iz sirske stame, konopljene vrvi in brestovih hlodov, do 17. jan. za dobavo mila za pranje, vijakov, žebeljev, jeklene vrvi, jeklenih cevi, ventilov ter profilov iz medi, do 21. jan. pa za dobavo raznih meril.

— Licitacije. Dne 10. januarja bo pri Zavodu za izdelavo vojne opreme v Beogradu licitacija za dobavo naftalina in paradihlorbenzola. Dne 10. januarja bo pri vojnem ministrtvu v Beogradu licitacija za dobavo 201.000 torbic za maske. Dne 13. januarja bo pri upravi zavoda »Lazarevac«, Lazarevac—Vreoci, ofertna licitacija za dobavo žveplene kisline in 15. za dobavo sintetičnega amonjaka ter mravičjne kisline.

Borze

7. januarja

Beograjska borza danes zaradi pravo-
slavnih praznikov ni poslovala. Na ljubljanski borzi so se grški boni nudili po nižjem tečaju 40. V ostalem se tečaji ni o spremenili.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda pri stalni tendenci nudila po 466. Do zaključka je prišlo v 7% investicijskem posojilu po 100 in v delnicah Trboveljske po 360—365.

DEVIZE

Ljubljana. Oficielni tečaji: London 174.57—177.77. New York 4425—4485. Curih 1028.64—1038.64. Tečaji na svobodnem trgu: London 215.90—219.10. New York 5480—5520. Curih 1271.10—1281.10. Privatni kliring: Berlin 1772—1792. grški boni 40 bl.

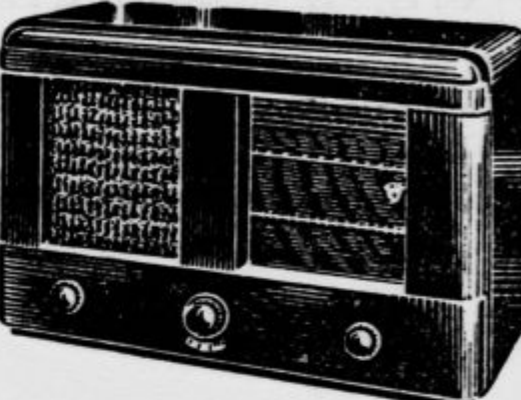
Curih. Beograd 10, Pariz 8.8250. London 16.10. New York 431. Bruselj 69. Milan 21.75. Madrid 40. Amsterdam 229. Berlin 172.50. Stockholm 102.75. Oslo 98.50. København 83.00. Sofija 4.25. Lizbona 17.24. Budimpešta 85. Atene 3.00. Carigrad 3.3750. Bukarešta 2.15.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 466 den. 4% agrarne 56 den. 4% severne agrarne 56 bl. 6% bežjuške 80 den., 6% dalm. agrarne 79 den., 6% šumke 75 —79, 7% invest. 100—100.50 (100), 7% Seilgman 103 den., 7% Blair 97 den., 8% Blair 106—107; delnice: Narodna banka 7050 den., Trboveljska 360—365 (360—365).

Zena je ona, ki določa okus in kulturo svojega časa.
Za sodoben dom si izbere

4-ELEKTRONSKI SUPER SPREJEMNIK

ORION
RADIO 150

RADIO d. z o. z., LJUBLJANA,

Miklošičeva cesta 7.

RADIOVAL, LJUBLJANA,

Dalmatinova ul. 13.

ANTUN BREMEC, CELJE,

Miklošičeva ulica 2.

L. LUSICKY, MARIBOR,

Koroška cesta 11.

Iz Trbovelj

— Smrtna kosa je po krajši boleznj porabla Ivana Ščurka priznanega rudarskega delavca in dolgoletnega Sokola. Bil je še v najlepši moški dobi ko se je nadeni priključil še nevarni prehlad, kateremu je podlegel. S pokojnikom Ščurkom je legel v grob priden in zelo nadarjen rudar, ki se je poleg svojega vsakdanjega težkega dela že od mladih let neumorno udeleževal v naših naprednih in narodnih vrstah ter bil zlasti vnet Sokol. Kot mlad fant je kazal posebno zanimanje za glasbo ter bil navdušen tamburaš. Soudeleval in podučeval je pri tamburaškem zboru v Glazuti in potem pri narodni strokovni zvezi. Bil je soustanovitelj trboveljske sokolske godbe, kjer je ves čas aktivno sodeloval tudi kot godbenik. Zunanji obrat je z njimi izgubil enega svojih najboljših dečevcev. Pogreba se je udeležilo mnogo trboveljskega prebivalstva, zlasti delavski sloj. Sokolska in delavska godba sta svirali tužno koračnico. V sprevedu je koračilo posebno odposlanstvo Sokola z zastavo. Pretni grob je pokrilo nešteto vencev. Pokojnik groba uža oščeno vdovo in troje dece. Zunanji obrat TPD je po svojem obratovodju g. Widri nakazal težko prizadeti vdovi posebno donarstvo, namenečenci zunanje obrate in dečevci lesnega skladišča ter ramp pa so tudi zbrali primeren znesek, ki so ga izročili gospej Ščurkovi v prvo pomoč ob bridki izgubi. Plemenitim darovalcem v imenu preotavne rodbine iskrena hvala za njihovo naklonenost in ščepetljivežnost. Svojem naše iskreno sožalje, pokojniku lahek večni počitek!

— Nove uradne ure je občina vpeljala za leto 1941. in sicer ob delavnikih razen sobote od 8. do 12. in od 15. do 18., ob sobotah od pol 8. do pol 14. neprekinjeno. Za stranke se uraduje samo ob ponedeljkih, sredah in petkih. Predsednik občine uraduje za stranke ob istih dneh dopoldne od 9.30 do 11. in od 15. do 16. ure. Blagajna izplačuje ob ponedeljkih, sredah in petkih dopoldne od 9. do 12. ure.

— Vlomilci in tatovi so pri nas zopet začeli s svojim delom. Pred dnevi so dvakrat zaporedoma vlomili v mlekarstvo v Baumgartenovi hiši ter ukradli 280 d.n. drugi so ponoči vdrl v Plevčakovo mesarijo, kjer so tudi iskali v predalih denarja, a so odšli praznih rok. Lastniku mlekarne se je posrečilo v kratkem zasesti nepridiprave. Bili so to m'adi fantiči, ki so očižnikom potem vse priznali. Vsi trije tički so dobili svoj poduk pri ordožnikih, eden od njih pa bo menda poslan v poboljševalni zavod!

Iz Kranja

— Sokolsko društvo vabi svoje članstvo na seštanek, ki bo drevi ob 20. uri v posvetovalnici. Na dnevnem redu so predlogi za glavno skupščino.

— Veliki gasilski ples v Kranju. Tradicionalni gasilski ples v Kranju je spet privabil v Narodni dom množico ljudstva z vsega Gorenjskega. Na svoj račun so prišli to pot vsi plesalci, kegljači, igralci tombole pa tudi oni, ki so prišli samo zaradi pokušnje vin in piva. Na kegljišču so se pomerili v borbi za lepe dobitke najboljši kegljači in je glavni dobitnik, prašička, dobil g. Semen Slavko iz Kranja. Veliko zanimanje je vladalo za »malo tombolo«, ki se je pričela opolnoči. Kot prva srečnica sta se pojavila na odru Bethel Anton, podmojster v Intexu, in Bače Anton kijučavničar iz Dolnjega Logata, Domenila sta se, da bosta delila na pol in tako jima je sreča naklonila vagon premoga in velik električni kuhalnik za kavo. Tretji dobitnik, svilo za damsko obleko, je zadel Čadež Viktor iz Kranja, blago za moško obleko pa Mirko Kerštan z Jesenic. Nadaljnji dobitki so romali v Ljubljano, Bescino, Jezovo, Strazibše, na Bled in na Javornik. Celotna prireditelj je potekla v vaselem razpoloženju in v najlepšem redu.

INSERIRAJTE V „JUTRO“

Nova britska letala

Bojno letalo z osmimi strojnici in tremi topovi – Lovski aparat z brzino 640 km in dvomotorni bombnik s hitrostjo 520 km na uro štirimotorni bombnik, ki prekaša »leteče trdnjave«

Ameriški novinar Leonard Engel priobčuje članek o novih britskih letalih, ki je povzročil interakcijo v londonski spodnji zbornici. Pri tem je javnost zvedela, da je omenjeni novinar ob začetku vojne prišel v Anglijo, v jeseni se je vrnil v Ameriko in tu je

izkoristil informacije,

ki jih prej ni smel po kablu sporočiti v Zedinjene države. Londonski uradni krogi niso točno niti njegovih poročil niti potrdili niti zaničali. Po njegovih navedbah gre pri novih angleških letalskih tipih za štiri popolnoma nove vrste letal. Prvi tip predstavlja enosedežno bojno letalo Hawker-Tornado, ki razvija brzino 680 km in je oboroženo

z osmimi strojnici

ter tremi topovi po 2 cm. Ta oborožitev je

dvakrat močnejša nego pri znanih Spitfirih. »Tornado« ima motor z 2000 k. s. in je dvakrat močnejši od »Hurricane«.

Drugi tip je »Whirlwind«, dvomotorni lovski aparat, ki razvija brzino 640 km in ima stolp za top na motor.

»Avro-Manchester«, tretji tip, je dvomotorni

bombnik z brzino 520 km, 15 ton teže in 25 m krilne razpetine. Ta novi bombnik je navzlic svoji večji teži hitrejši nego so ameriški Douglasi B. 18. »S. S. Hort-Stirling«, četrti tip, je štirimotorni bombnik, ki prekaša »leteče trdnjave« po velikosti in hitrosti in je težek 35 ton.

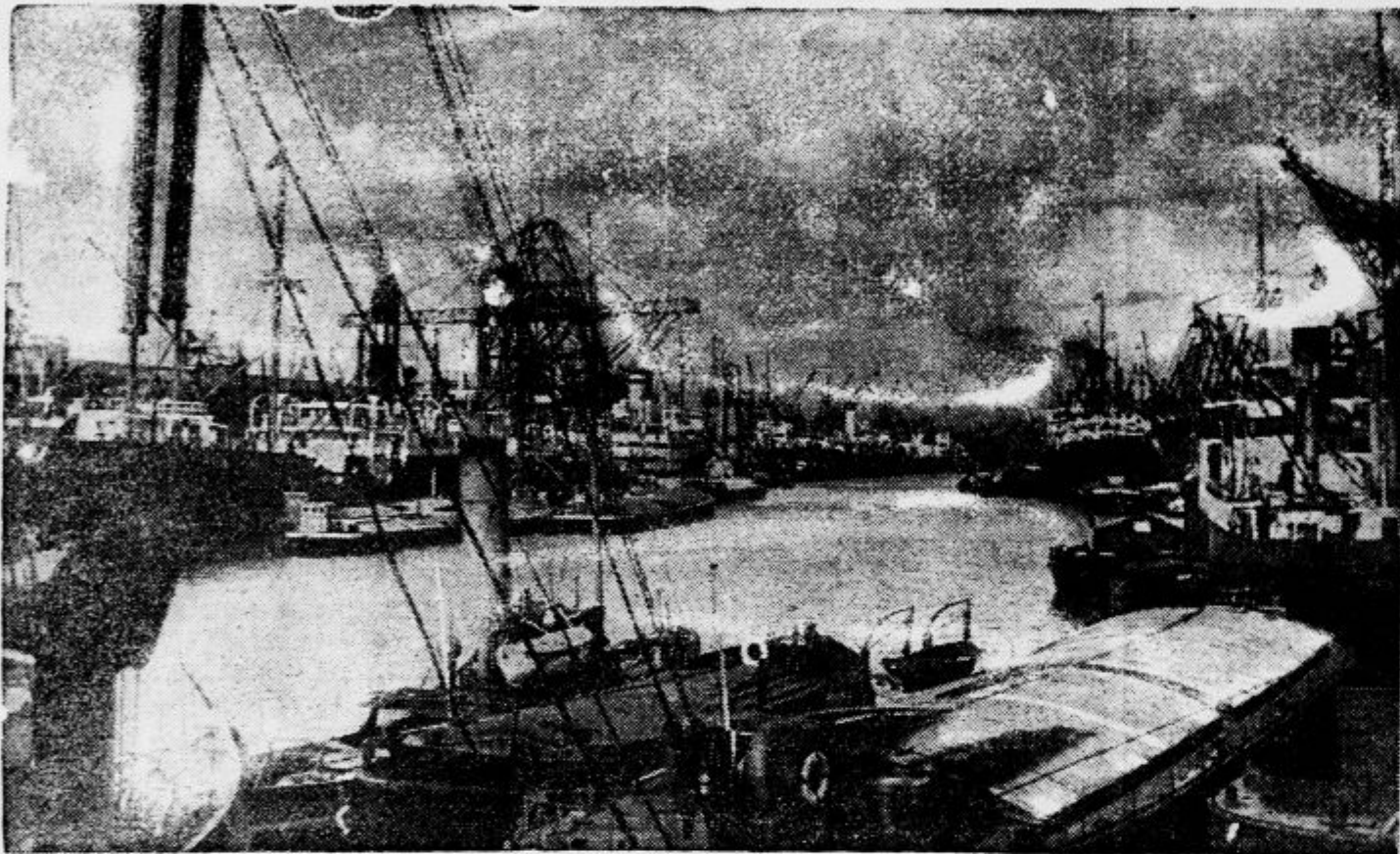
Engelov članek navaja nadalje, da Angleži preurejajo dosedanje bombnike, ki dobivajo nove motorje, tako da bodo mogli prevažati

večja bremena na daljše proge.

V zadnjih treh letih so izdelali štiri nove tipe motorjev, ki jih izdelujejo sedaj v serijah. Bombnik tipa Wellington bodo postavili z novimi motorji za 3 tone težji, obenem se jim bo pa brzina od dosedanjih 414 km povečala na 520 km. Podobno je z drugimi preurejenimi bombniki. Engel pravi končno, da izdelujejo Vickersove delavnice nov

majhen bojni enosedežnik, ki bo Spitfire prekašal po brzini in okretnosti.

V lanskem novembru so na Angleškem izdelali prvih dvajset krdel novih letal tipa »Tornado«. Istočasno so začeli množestveno izdelovati tudi letala tipov »Whirlwind« in »Avro-Manchester«. Obetajo se torej zanimive borbe v zračnih višavah.

Pristanišče Bremen

Pogled na luko Bremen, ki jo angleški vojaški letalci v zadnjem času zaporedoma bombardirajo.

Svate je uspavala

Senzacija na poročni svečanosti v Budimpešti

Precej nenavadno se je končala neka poročna svečanost v Budimpešti. Družba je bila v najboljši volji, jedli, pili so in plešali — nenadno pa se je lotila vseh nepremagljiva zaspanost. Vsi so ob mizi zaspi.

Neki gost, ki se je bil malo zakasnil, se je hudo prestrašil, ko je zagledal svate v tem položaju. Vsi so smrčali in nobenega ni mogel prebuditi. Pozval je policijo. Ta je ugotovila, da so bili ljudje klonili pod vplivom nekega uspavila.

Takojšnja preiskava je dognala, da je vso stvar povzročila dotedanja ženina gospodinja, štiridesetletna ženska. Ko je njena največja želja, da bi se poročila z njim, propadla, ker se je ta poročil rajši z mladim dekletom, je premišljevala, kako bi se mu maščevala. Pri poročni gostiji, ki jo je pripravila za slovo, je primestala vinu močno uspavilo in ko je to opravilo svojo nalogo, je ušla. Policiji je sicer izjavljala, da si je dovolila le majhno »šalo«.

Smrt fizika d'Arsonvala

Na svojem posestvu v Limogesu je umrl znameniti fizik, prof. d'Arsonval. Bil je učenec in potem sodelavec prof. Clauda Bernarda, član mnogostevnih francoskih in tujih znanstvenih društev. Njegova svetovna slava je temeljila zlasti na njegovih raziskavah v področju visokofrekvenčnih tokov.

Kdo je Harry Hopkins?

Harry Hopkins, ki je odšel na pot v London, je osebn prijatelj ameriškega predsednika Roosevelta in spaja med najodličnejše osebnosti Zedinjenih držav. Bil je prej ameriški minister za trgovino. Kakor se zdi, je Roosevelt poslal Hopkinsa v London z nalogo, da prouči položaj Anglije ter mu poroča o njem po svojem povratku v Ameriko.

Orel se je vjel v lisičjo past

V bližini Hofgastena se je pred kratkim eden izmed redkih orlov, ki živi v ondotni okolici, ujel v past, ki je bila nastavljena za lisico. Kralj višav je v pasti zaradi velike izgube krvi poginil.

VS AK DAN ENA

Pri neki skušnji je francoskega igralca Boyrona meč ranil v nogo, toda ni se zmenil za to ranico. Posledica je bila, da se mu je rana vnela in bi mu morali nogo odrezati. O tej operaciji, ki naj bi mu rešila življenje, pa ni hotel ničesar slišati. Dejal je: »Gledališčnika z leseno nogo bi ljudje izžvižgali. Rajši umrem!«

VS AK DAN ENA

»Seznani sem se s svojo ženo v zaklo-nišču...«
»Razumem — tam ni bilo dovoli razsvetljave...«
(»Sodržajne« Strix)

Če še ne veš, zdi izveš

da je neka ulica v Varni na Bolgarskem dobila ime po italijanskem maršalu Italo Balbu;
da na Angleškem doslej ni niti en Anglež imel s sodiščem opravka zaradi zločina veleizdaje;
da je bolgarski kralj za pravoslavni božič pomislil 300 kazencev;
da sta bili pri zadnjih bombnih napadih na London resno poškodovani tudi poslopji Reuterja in »Daily Telegraph«;
da se je italijanska vojaška misija, ki se je mudila v instrukcijske svrhe v Boliviji, vrnila v domovino;
da proizvajajo ameriške tvornice dnevno 200.000 kg brezdimnega smodnika;
da se je izkazalo gašenje s peskom pri napadih na London za zažigalnimi bombami kot najuspešnejši način zatiranja vojnih požarov;
da je turška policija izgnala iz dežele vse guvernanate nemškega porekla;
da so našli v Londonu preteklo leto 1180 ur protiletalskih alarmov;
da spi od 6 milijonov prebivalcev Londona 1 milijon ljudi v javnih zakloniščih.

Zračna zveza Locarno-Rim

Dne 2. januarja je bila obnovljena zračna zveza med Locarnom in Rimom. Letala vozijo na tej progi vsak dan po enkrat.

London v Silvestrovi noči

Požrtvovalno delo gasilcev — Visoka morala londonskega prebivalstva — Kip Odrešenika zapoveduje plamenom...

Dopisnik agencije United Press poroča: Polnoč je minila in z njo zadnji dan leta. Brnenje motornih brizgalj je počasi potihnilo, tako tudi brnenje nemških letal. Prenehalo pa je še marsikaj drugega v Londonu, o čemer smo se učili v šoli. Metropola je prebila spet ognjeno preizkušnjo, a je izšla iz nje z nezlomljivim duhom in neokvarjeno obratno masinerijo.

Opazoval sem napad z nekega balkona, od koder je bil obsežen razgled preko neštetihih londonskih dimnikov. Tam sem bil tudi priča napada 7. septembra. Toda zadnji napad se ni začel tako dramatično kakor tedaj. Niti napadi z bombami v strmovalnem poletu, niti požari niso bili tako številni. Pozneje sem šel skozi ceste, ob katerih so se razvrščale goreče hiše in sem slišal, kako so okoli mene padali zidovi starega Londona. Še nikoli ni lepota katedrale svetega Pavla napravila name takšnega vtisa, kakor v tej noči, ko je častit-

ljiva zgradba sredi vrtncev plamenov in dima dvigala svojo kupolo na videz čedalje više v nebo — nekaj svetlega v tem peku. Besneči plameni so barvali oblake na nebu rožnato in so delali vtis sončnega vzhoda. Celo čebeli trebuhi zapornih balonov so žareli kakor rožnate lunc. Na svoji nadaljnji poti sem našel drugo znamenito poslopje, Wremske cerkev, v plamenih. Sprva, ko je odseval požar v njeni notranjosti skozi njena okna, je bilo videti, kakor da se v njej vrši polnočnica. Kmalu pa so zubji splezali ob sto-pu navzgor, ogenj je zajel zvonove in se zgrizel skozi ckenške okvire.

Na poti do katedrale svetega Pavla sem našel na toliko brizgalin, da sem mogel napredovati le z dolginimi skoki. V kratkem so me fini curki iz luknjic v ceveh popolnoma premočili. Čim bolj sem se bižal cerkvi, tem več je bilo požarov iskre in zidovje je padalo na cesto, veter mi je pošiljal vodo iz brizgalin v obraz. Okoli katedrale so bojevali gasilci vroč boj z elementom. Nekateri so stali na svojih lestvah pet nadstropij nad cesto in usmerjali šumeče vodne curke proti plamenom. Skušal sem prodreti še globlje v City, a to mi je preprečil zid, ki se je bil zrušil na cesto. Tako sem skušal priti do katedrale po drugi poti. Tam je bilo požarov še več, toda po ovinkih, preko ruševin in cevi mi je uspelo priti do nje. Tu sem našel na majhen čudež. Na visokem podstavku se je odzračevala neba črna odrazal kip Odrešenika, ki je bil videti, kakor da z dvignjeno roko zapoveduje plamenom, naj se ustavijo — in plameni so ugašali, čeprav ni bilo tu nobenega gasilca. Ko sem skušal še globlje v City, so me od vsepovsod obdali požari. Končno je stekel proti meni neki gasilec in zavpil: »Nazaj! Tu nas je ogenj obkolil!« Ni mi preostalo druge, nego da se vrnem domov in na milje dolgi vožnji sem gledal sij požarov na nebu.

Tuji novinarji v Franciji

Društvo inozemskih novinarjev v Parizu šteje danes 84 članov, ki zastopajo 73 listov in agencij iz 27 držav sveta. Predsednik društva je trenutno Italijan dr. Solari, dopisnik milanskega »Corriere della Sera« podpredsednik pa Američan Whitcomb. Poleg tega imajo inozemske agencije in listi 70 svojih zastopnikov v Vichyju, kjer se nahaja Petainova vlada nezasedene Francije.

Tat odnesel milijon lir

V poštnem uradu v italijanskem mestu Savoni se je zgodila te dni velika tatvina, ki so jo ulegli hitro pojasniti. S poštnega avtomobila, ki je vozil pošiljke na pošto, je izginila vreča s milijonom lir. Nekoliko ur po tatvini pa se je tat že ujel. Policija je ugotovila, da je vrečo ukradel neki 25letni poštni uradnik in jo skril v svojem stanovanju.

Rusija in položaj na Donavi

Sredi januarja se bo v Bukaresti ponovno sestala nova donavska komisija. Posvetovanj se bodo udeležili predstavniki Rusije, Nemčije, Italije in Rumunije. Temu sestanku pripisujejo izreden pomen, kajti izvedelo se je, da Rusija vztraja na tem, da se ji priznajo ob izlivu Donave iste pravice kakor Nemčiji.

Tragedija na letališču

Na portugalskem letališču v Tanosu se je odigrala te dni nenavadna drama. Neki pilot je hotel s svojo dvanaestletno sestro poleteti v zračne višave. Letalo je nekaj časa mirno krožilo po zraku, nato pa je strmoglavilo na zemljo. Pilot in njegova sestra sta se pri padcu ubila.

Uvoz vina na švedsko prepovedan

Švedska vlada je izdala odlok o prepovedi uvoza vina na švedsko. Prepovedano je uvažati tudi druge opojne pijače.

Ranjence v afriški bolnišnici

Vsaka postelja v afriških lazaretih je zagrnjena z mrežo, ki brani moskitom dostop do bolnika

Nemško-italijansko letalsko sodelovanje

Poveljnik italijanskega letalstva general Pricolo

Hulbert Footner:

29

IZGINULI RADŽA

Kriminalni roman

Imela ga je na sumu, da jo misli varati z drugo žensko, in se je splazila za njo, ko je odšel z doma. Tako je opazila, da se je sešel z dvema drugima moškima, ki sta morala biti po njenem opisu Jusuf Kelly in Ben Adam. Na vogalu Attorney Street in Broms Street so sedli vs trije v nov višnjevi avtomobil Buickov kabriolet ter se odpeljali. To je bilo v nedeljo popoldne ob šestih. Kasneje je prišla prijava, da je bil ta voz ukraden. Savel Morton se ta čas ni bil vrnil domov in tudi Jusufa Kellyja in Adama niso bili videli v lokalih, kamor sta navadno zahajala Višnjevega Buicka so našli v ronsdeljeh ob treh na West Street v New Yorku. Ko so ga vrnili lastniku, je ta ugotovil, da so bili črni po-niki prvo-zi, tri sto petdeset milij, odkar so mu bili v nedeljo odpeljali avtomobil.

Jusuf je človek okrog tridesetih let. Savel pa leto ali dve mlajši od njega. Oba sta policij že o preji znana. Ben Adam do zdaj še ni prišel z nič navzlic. Fotografije prtni odšli, osobni opis in akti o teh dveh sledijo. Pri Hafzu pravijo da je Jusuf iz Šikharja v Indiji in da ga v domovini iščejo zaradi več umorov.

Ko je Luke to prebral, se je o d h n l Vendarle je prihajala resnica na bel dan!
»Kaj sem vam rekla?« Vrnili je panirje Leju.
»Hvala Bogu! Zdi bom spet lahko spil!«
Lee je dobrovoljno skom gnil z rameni.

Naslednje jutro je Luke okrog devetih telefoniral Morvenovima v nuno hotelsko st no-
njo. Oglasila se je mati.

»Kako se imate?« je ljubezljivo vprašal. Zaradi Diane se je silil k vljudnosti nasproti tej ženi.

»Dobro«, je prijazno odgovorila.
»In kako se ima Diana?«
»Tudi dobro.«
»Sta že zajtrkali?«
»Ne.«

»Smem priti v vas in zajtrkati z vama?«
»Ne. Danes dopoldne ne.«
»Bi lahko govoril z Diano?«
»Ne. Pokličite vas kasneje.«
Ženin glas je zvenel tako poslieno, da je Luke reško vprašal: »Ali se je kaj zgodilo?«

»Ne«, je kratko odgovorila gospa Morvenova in prekinila razgovor.

S tesnobo je čakal D'aninega klica. Tudi ta je govorila čudno živčno, ko se je vez nekaj časa oglašila, in tako tiho, kakor bi se bala, da ne bi drugi navzočni slišali kaj pravi.
»Luke, ali lahko prideš k nama?«
»Seveda.«
To je bilo vse.

Stanovali sta v istem nadstropju. Odhitel je po dolgem hodniku in stroga policistka mu je odprla vrata v stanovanje. Iz majhnega predso-
bja je bil vhod v tri prostore. Skozi sr dvoja vrata se je razlegal zlovoljni glas gospe Morvenove, vendar ni mogel razločiti, kaj govori. Potrkal je in ker so ga bili klicali, je vstopil. No da bi počakal odgovora. V dnevi sobi je zagledal gospo Morvenovo. Diano in Vasinto. Mladi r r nc je bil s lno elegantno oblečen in se e smehljial.

Gospa Morvenova je mahoma obmolnila sredi stavka in se sunkoma okrenila.

»Kaj pa hočete?« je vprašala. »Saj sem vam rekla, da vas pokličeva, kadar bo čas.«
»Diana me je pravkar poklicala.« je Luke pojasnil.

»A tako!« Gospa Morvenova mu je obrnila hrbet.

Mučen molk je nastal. Dianino obličje je bilo nepredrno. Vasinta si je gladil svinlate brke in se tako nesramno smehljial, da je Luke nehote skrčil pesti.

»Princ Vasinta me je pravkar počastil s predlogom, naj mu postanem žena.« je z razločnim g'asom izpregovorila Diana.

»Kaj!« je vzkliknil Luke.

»Po mojem mnenju me sicer ni vprašal. Očitno se mu zdi po bratov smrti moja dol nos, da se poročim z njegovim naslednjim kom.«

»Ali ni to nekoliko prenapeto?« je m'ko vprašal Luke. »Saj vobče še ne vemo, ali je res mrtev.«
»Mrtev je gotovo,« je Vasinta neskrbno odvrnil.

»Podoba je, da vas to celo veseli!«
»Zakaj me ne bi?« Hina vstvo ni moja napaka. V navadnih okoliščinah bi bil morda še čakal s snubitvijo, a sprito položaja, kakršen je, imam vtis, da sta gospodična Morvenova in njena mati v stiski. Zato sem ju hotel vzeti v svoje va-stvo.«
»V svoje varstvo?« je vprašal Luke. »Moj Bog!«
»Kot šikharškega radžo me ne morejo obtožiti ali obsoditi,« je Vasinta ravnodušno odvrnil. »In kot moja žena bo gospodična Morvenova deležna iste ugodnosti.«

»Ne vem, ali je res tako.«
»Kar vprašajte pri vnanjem uradu.«
»Vedeti morate,« je pojasnila Diana, »da je to grožnja. Zato sem vas prosila, da pridite smkaj.«
Luke se je obrnil h gospe Morvenovi. Ta mah še ni vedel, ali se obrača njena nejevolja proti princu ali proti hčeri.

»Kaj pravite k tej snubitvi?«
»Rajši bi videla svojo hčer mrtvo!« je vzkliknila žena.

»Dobro,« je rekel Luke.
Vasinta je izgubljal oblast nad seboj. »Mar nisem znatno zalši na pogled kakor moj bat ta prašček?« je togotno vprašal. »Ponujam ji isto kakor on. Zakaj ste se tako mahoma r r m i i?«
»Da se le upate vprašati!« je vzrojila gospa Morvenova. »Kako nama morete stopiti pred oči, ko imate krvave roke?«

»Ne razumim, da tako govorite. Mar bi pometal pred svojim pragom. Lahko bi vam vrnil oči-tek za oči-tek.«

Enooki vojskovodja

General Wawell, vodja oboroženih sil Vel. Britanije na afriškem bojišču

BELEŽKE

Jugoslovani hočemo živeti po svojih postavah

Organ jugoslovenskih nacionalistov v banovini Hrvatski »Narodni list« objavljiva uvodnik, v katerem pravi med drugim:

»Jugoslovanski narod ima v svoji celoti in v svojih sestavnih delih dosti slabih strani, ali tudi mnogo lepih lastnosti. Bil je vedno v svojem bistvu širokogruden ter zvest svoji slovanski dobri naravi. Rasna struktura jugoslovenskega naroda samo navaja ljudstvo k širokogrudnosti. Slovanska plemenita, ki so se pred tisoč leti naselili v naši današnji domovini, so brez prelivanja krvi absorbirali tedanje ilirske naseljenke, ki so bili že v velikem delu sprejeti latinski jezik in kulturo. Raziskovati naše rasno čistoto je brez zmisla, čeprav smo morali ravno Jugoslovani rasno najbolj čisti narod v Evropi. Če bi sprejeli teorijo o rasni čistoti, potem bi morali sprejeti tudi teorijo o izbranem narodu, ki ima pravico po svojih rasnih sposobnostih in odlikah gospodariti in voditi vse ostale, rasno manj čiste narode. Naša želja pa je živeti v svobodi in miru enakopravno z vsemi ostalimi narodi in na, se potem velik ali mali. Mi Jugoslovani smo majhen narod, ki od nikogar ničesar ne želi in ne pričakuje. Zato pa hočemo živeti po svoji volji in po svojih svobodnih in izbranih postavah. Jugoslovani ne poznamo nacionalnega šovinizma in nestrpnosti. Ostali smo dosledni idejam, na katerih smo zgradili po osvobojevanju in zedinjenju svoj državo.«

Beseda dr. Janeza Ev. Kreka

Ivan Dolenc objavljiva v »Kresu« glasilu Zveze fantovskih oboev, izvirček iz predavanja pokojnega dr. Janeza Ev. Kreka na Jesenicah leta 1912. Veliki pokojnik je predaval o domovinski ljubezni in naglašal potrebo širših obzorij naše domovinskega čustvenosti. Dejal je med drugim:

»Naša ljubezen naj se ne ustavlja pri domači slovanski deželi. Ona gre preko njenih mej v tiste kraje, kjer stanuje isti rod kakor v našem rojstnem kraju. Kod pa stanuje isti rod kakor mi? To nam kaže tek naših rek. Treba nam je iti kar za Savo naprej proti vzhodu in povsod bomo našli rod, ki se našemu srcu v posebni meri prilaga. Naše reke tečejo proti Beogradu in Crnemu morju. Nobena naša reka ne teče n. pr. proti Dunaju. Ob naši Savi biva od Triglava do Crnega morja isti narod kakor mi, narod, med katerim se čutimo bolj domače negde kjerkoli po svetu. Tako sem razložil, kam nas vodi naravna naša ljubezen.«

Božična poslanica arhierejskega sabora

Arhierejski sabor srbske pravoslavne cerkve je objavil za pravoslavne božične praznike dolgo poslanico, vso prežeto nacionalnega in socialnega duha. Najprej izreka poslanica simpatije vsem pogostim in ogroženim narodom in državam. Jugoslovanski narod ima v teh dneh preizkušnje za velik del človeštva samo eno željo, da bi čim prej prenehale strahote vojne in zopet zavladala mir med narodi. Nato pravi poslanica med drugim:

»Sinovi in hčere našega naroda ne bodo nikjer in niti za trenutek oklevali posvečati vse svoje sile prosvetnemu in moralnemu napredku naroda. Njihove dolžnosti do države in naroda so danes večje, kakor so kdaj bile. Naj bojo za letošnji božič blagoslovljeni še prav posebej vsi naši vojniki in vojskovodje, ki so zapustili svoje domove in posle, da stoje na braniku države pod zastavami našega kralja in naše države. Slavno so te zastave. Na njih ni madeža nevestitve. Te naše zastave so znamenja naše stare slave, naše borbene in obrambne narodne moči. Stojte pod njimi, bratje, junaki in držite jih krepko v svojih viteških rokah, da se ne boste nikdar sramovali spomina naših velikih prednikov.

Zavedamo se vseh težav, ki nas danes tarejo v naši skupni državni hiši. Ravno zato pozivamo vse voditelje in državljane naše skupne očetnjave, da se v bodoče vzdržujejo vseh nepotrebnih mesečnih trenj in preganjanj. Namesto tega ogrejmo svoje duše in svoja srca z enim samim geslom: Vse za naše svetlinje in pridobitve naših težkih borb; Vse za kralja in domovino! Verujemo v veliko našo narodno in državno bodočnost, počivajočo na slavni naši preteklosti, rodoljubju, junstvu in požrtvovalnosti našega naroda, verujočega v svojo moč in prekaljeno borbenost.«

Akcija za nemške narodne domove v Jugoslaviji

Vodstvo nemškega Kulturbunda v Jugoslaviji nadaljuje z organiziranjem svojih članov po stanovskih in strokovnih odelkih. Prihodnje tedne bodo ustanovni sestanki odsekov za inženjere, strojarstvo, stavbenike, zidarske mojstre, arhitekte, tesarske in mizarske mojstre.

Ustanovljen bo tudi poseben odbor strokovnjakov za grafične nemških narodnih domov v vseh krajih, kjer živi nemška narodna manjšina in v stranjih naselbinah. Nemške narodne domove bodo zidali v prometnih ulicah, predvsem na oglednih stavbilih. Predpisano je, da mora biti fasada najmanj 30 m široka. Z zidanjem narodnih domov želi vodstvo Kulturbunda čim bolj koncentrirati delovanje vseh nemških organizacij v posameznih krajih pod eno skupno streho.

Dolžniki preteklosti in upniki bodočnosti

Pod tem naslovom piše glasilu naših rojakov v Nemčiji »Koroški Slovenec« v novejti številki:

»Pred trinaest sto leti smo posedli zemljo ob Dravi, Savi, Muri in Soči. Pred tisoč leti sta šla preko naše zemlje blagovestni Ciril in Metod, nosilca slovanske kulture in začetnika naše pismenosti.

Naslednjih pet sto let živimo pod tuji graščaki in živimo borno življenje na grudi, ki ni več naša. Beseda o pravici govori, le skromni dom in cerkev čuvata gonilno, polčeno nam v zibe v davni. Drugi narodi imajo junake, našemu pa je kakor otroku pod materinim srcem.

Pa življenje, tudi naravno življenje je vse polno zagonetk. V 16. stoletju nam pokloni slovanski predikant Primož Trubar prvi kulturni dar: v tujih črkah tiskano slovansko besedo. Vedno krajša so nato razdobja kulturnega spanja. Napoleonove armade niso že zapustile slovanske dežele, že začenja med Slovenci kakor v vigrad-

nem vrtu brsteti vedno bujnejše cvetje kulturnih gred. Število slovanskih voditeljev narašča z vsakim desetletjem, in kar je pri tem najzanimivejše, vsi prihajajo iz preprostih kmečkih hiš. Mnoga njihova imena prehajajo v last evropskega kulturnega kroga. Njihova duša, njihov jezik in njihova bit pa nosijo pečat slovanske zemlje. Menda ga ni naroda, ki bi bil s svojimi kulturnimi buditelji tako tesno povezan, kakor je naš slovanski. In ob stoletnici Prešerna zaključimo največji med njimi: Mi gremo naprej, mi streli in pred nami plamen gre skozi noč...

Plamen gre skozi noč! Plamen, to je vera v očiščujočo silo slovanstva, povezujočega vse družine naših dežel v živo kulturno občestvo. To je slovansko poslanstvo, v krogu južnih Slovanov, to je naš delež pri sgradih evropske in človečanske kulture. V slovanskem duhu smo dolžniki preteklosti in upniki bodočnosti!

Sokolstvo

Sokolska župa Kranj

Naša podtriglavska župa ima svoj sedež v Kranju, starem sokolskem gnezdu. Ko so se ustanovljali sokolske župe med slovanskimi Sokoli, sta leta 1910, položila temelje gorenjski župi brata Savojca. Ferdo in Evgen, ki sta že poprej igrala vidno vlogo med gorenjskimi Sokoli. Majhno je bilo takratno število sokolskih društev; danes pa ima ta župa že 31 društev in 3 čete. V njeno področje spada troje okrajev: radovljiški, kranjski in škofjeloški. Na tem dokaj majhnem ozemlju šteje gorenjska župa 2289 članov. 910 članic, 245 moškega in 181 ženskega naraščaja ter 655 dečkov in 495 deklic sokolske dece. Skupno je torej na Gorenjskem 4775 sokolskih pripadnikov ali petkrat več kakor pred 30 leti. Ko se je župa ustanovila. Izvedena je na svojstven način tudi okrožna organizacija, ki šteje nastopna okrožja. blejsko z Bohinjem, jesenjsko z gornjo Dolino, radovljiško s Trzinom, kranjsko z okolico in škofjeloško.

Vodilna društva v župi so tri: Kranj, Jesenice in Škofja Loka ter imajo prav zadovoljivo število članstva in ostalega pripadništva. V Kranju deluje društvo že skoraj 50 let in ima 415 članov, 180 članic, 54 moškega in 32 ženskega naraščaja. 102 dečka in 56 deklic, skupno torej 839 pripadnikov ali 19% vsega kranjskega prebivalstva. Sledi društvo Jesenice, ki ima 579 pripadnikov ali 10% jesenjskega prebivalstva, in potem Škofja Loka, kjer šteje sokolsko društvo 434 pripadnike, t. j. 18% vsega tamšnjega prebivalstva. Izmed ostalih društev moramo omeniti zlasti še Radovljico (319 prip. — 18,4%), Koroško Belo — Javornik, Zirovnico, Strazliče, Trzin in druga.

Nekatera društva pa so manjša in se borijo z velikimi težavami, ker nimajo

Ustanovitev Muzejskega društva v Novem mestu

Na sporedu je vrsta zanimivih prireditev

V četrtek, 9. t. m. ob 20. uri bo v sejni dvorani magistrata v Novem mestu pomenljiva prireditev. banovinski konservator, univ. prof. dr. France Mesencec bo govoril o nalogah Muzejskega društva in spomeniškega varstva v Novem mestu. Po predavanju pa bo ustanovni občni zbor pripravljajočega se društva. Tako bo opevana dolenska metropola dobila čuvarja svojih starin, organizacijo, ki bo skrbela za proučevanje preteklosti naše lepe Dolenjske in njene metropole.

Pripravljani odbor je skrbno izvršil vse priprave za ustanovitev novega društva in skuša z vrsto prireditev zainteresirati Novomeščane za domačo zgodovino. V tork zvečer je v Sokolskem domu predaval eden izmed organizatorjev društva prof. Janko Jarc o narodnem preroju Novega me-

Aretacija nevarnega vlomilca

Iz Hoč pri Mariboru so orožniki privedli Antona Kučerja

Škofja Loka, 6. januarja.

Ko so se pred kakimi dvesto meseci vrstili pri nas v lom, najpreje v Podpulferci, potem pa v Sori in v Svetjah, so oblasti takoj zasledile, da mora obstajati vlomilska družba, ki uprizarja v temnih nočeh svoje podvige. Poizvedbe so dognale, da utegne biti glavni krivec brezposelni delavec Anton Kučer, ki se je izdal tudi za natakarja. Kučer se je družil z drugimi vlomilci in se je nabrala s časom dolga vrsta grehov, ki bo moral Kučer zanje odgovarjati.

Dognano je, da je ta vlomilska družba izvršila nič manj kot 16 vlomov in da je napravila skupne škode za okrog 300.000 din. Delalo se je širokopotezno, na debelo, skrajno predrzno. Nič ni bilo varno pred njimi. Proti kolovodji Kučerju je bila izdana tiralica in preteklo je nekaj

Iz Zagorja

z — Silna podražitev življenjskih potrebščin. Povsod razpravljajo o razlikah cen, ki so se pokazale v teku enega samega leta. Splošna je sodba, da je podražitev v industrijskih krajih najboljše. Ni treba navedati posameznosti, lahko pa potrdimo, da je pri nas vse dražje kakor v Ljubljani. Najbolj je izmed vseh stanov prizadet državni nameščenec, ki se samo zadovoljuje. Dalje trpe upokojevalci vseh vrst. Rudarji so v toliko boljšem položaju, ker se jim ob dobri konjunkturi rodila zaslužki vsaj delno zvišujejo. V revirjih se je pričela akcija, da se vsi večji industrijski kraji uvrste v prvi razred. Utemeljeno bodo dokazali, da je v industrijskih krajih draginja najvišja. V kratkem bo sestanek vseh državnih nameščenecv in upokojevalcev v Zasavju, da se sproži tak pokret.

z — Kaj vse smo Zagorjani. Zagorsko prebivalstvo je lahko ponosno na kulturni razvoj v dolini, ki se je pokazal zadnja desetletja. Nad 100 različnih prosvetnih, dobrodelnih, strokovnih in političnih društev se je trudilo in si še prizadeva

Sreska seja JNS v Ptuj

Preteklo nedeljo, je bila v Ptuj seja širšega sreskega odbora JNS, ki je bila obiskana skoro od vseh članov odbora. V odsotnosti zadržanega predsednika g. Petrovarja je sejo vodil dr. Fermeve, ki je uvo doma podal kratko poročilo o stanju organizacije JNS v ptujskem okraju. Banovinski tajnik dr. Zajec iz Ljubljane je nato v dvehurnem govoru obrazložil obdobje zunanjih in notranjih političnih položaj ter dal navodila za poživljenje dela v občinskih organizacijah JNS. V debati je bilo iznesenih v tem okviru mnogo koristnih in iniciativnih predlogov. Odborniki so se spomnili tudi g. ministra dr. Kramerja, kateremu je bila poslana pozdravna brzojavka z iskrenimi željami za skorajšnje popolno ozdravljenje.

V teku meseca decembra so se enako uspešno vršile seje sreskih odborov v Ljubljani, Mariboru in Gornjem gradu. V prihodnjih tednih bodo tudi še v ostalih srezih.

na razpolago se vsega za uspešno delovanje. Trdne temelje ima sokolska organizacija v gorenjski župi zlasti zato, ker ima večina društev že svoj lastni dom, kar je prvi in glavni pogoj, da se lahko odbrži pri delu. Vsekakor pa čaka župno vodstvo še vedno obilo dela, da bo moglo utrditi edince, ki so bile ustanovljene tam, kjer ni še danes pravih pogojev za uspešno delo.

★ Avguštin Očenašek — 70 letnik. Njegovo ime je znano tudi med jugoslovanskimi Sokoli, saj nas je tolikokrat obiskal na čelu čeških Sokolov. Med češkim Sokolstvom ima br. Očenašek nad vse dober glas kot prvi temeljiti organizator sokolskega naraščaja, odlični tehnični delavec in stvoritelj češke telovadne ritmike skupno s skladateljem, že pokojnim br. Karlom Pospisilom. Srednječeška sokolska župa, ki ima svoj sedež na praških Vinohradih, si je dolgo vrsto let štela v ponos, da ji načelnikuje tak strokovnjak; vso svojo sposobnost pa je posvetil zlasti sokolskemu društvu v Žižkovu pri Pragi, kjer je vztrajal desetletja kot društveni načelnik. — Jubilar je že nad 30 let stalni sokolski dopisnik praških »Narodnih listov« in priznan sokolski strokovni pisatelj. Napisal je tudi za »Sokolovo voljo« pred dvema letoma zgodovinski članek o prvem obisku čeških Sokolov v Celju pred skoraj 50 leti.

Izvršni odbor saveza Sokola kraljevine Jugoslavije je v ponedeljek 30. decembra prvič v Beogradu zasedal v novih prostorih sokolskega osrednjega doma v Brankovi ulici 30 in je razpravljal med drugimi zadevami tudi o graditvi stadiona v Beogradu. Kakor Zdrženje jugoslovanskih inženjerov in arhitektov, je tudi savez zavzel stališče, naj bi se delo poverilo domačemu arhitektu.

sta, akad. slikar Božidar Jakac pa je kazal film o Dolenjski. Ta film je vzbudil navdušenje povsod, kjer ga je njegov avtor pokazal občinstvu, saj ga odlikuje prava umetniška izbina motivov. Drevi ob 20. uri bo v Prosvetnem domu drugi večer zvezi z ustanovitvijo Muzejskega društva: univ. prof. dr. Milko Kos bo predaval o početkih Novega mesta. umetnostni zgodovinar prof. Jože Gregorič pa o umetnosti Dolenjske. Drugo predavanje bodo spremljale skioptične slike.

Tako se bo v četrtek Novo mesto pridružilo tistim slovanskim mestom, ki že imajo Muzejska društva. Njegova preteklost ga nedvomno opravičuje k temu Novemu Muzejskemu društvu želimo obilo uspehov v pomenljivem kulturnem delu

časa, da so ga oblastva izsledila. Zloglasnega vlomilca so aretirali orožniki iz Hoč pri Mariboru, ki so našli na Antona pri njegovem bratu. Kučerja so trdno ukeleli in davi nekaj po polnoči so ga zaprli zaenkrat v ločki občinski zapor.

Kučer je močan dečko, čedno opravljen, v ostalem pa nareja vtis od skrajnosti zakrnjenega človeka, ki ne bo povedal niti besede več kakor bi bilo treba. Nosi temnosivno obleko. O kakih vlomih ne ve, niti ničesar. Sploh trdi, da ga tedaj, ko je bilo vlomljeno v loških trgovinah, niti ni bilo v našem srcu. Koliko odgovarjajo njegove trditve resnici, bo pokazala preiskava. Čim bo končano zasliševanje po orožnikih, bo sprjelo Kučerja sodišče. Vest o aretaciji podjetnega svedrova je bila sprejeta z velikim zadovoljstvom.

za napredek kraja. Kljub različnim svetovnim naziranjem ni bilo doslej opaziti kake posebne politične maščevalnosti, ki bi samo pričala o nepolitični zrelosti in kulturni zaostlosti. Zagorjani smo zvedeli, da je nekdo razšiljal po Jesenicah govorice, da Zagorjani samo takrat poznajo cerkev, kadar se jim slabo godi. Za ta očitke se nismo dosti zmenili, saj vemo, kje ima svoj vir. In že smo spet zvedeli, da je nekdo v ribniškem okolišu udrihal čez Zagorjane, da brezbožno živijo in ne izpolnjujejo predpisanih cerkvenih zapovedi, dalje da so komunisti, nevarni katoliški veri. Kdo bi se branil na take očitke, ki so sami na sebi smešni!

SPORT

Za složno delo med smučarskimi voditelji

V nedeljo je bil na Jesenicah izredni občni zbor Slovenske zimskosportne zveze, na kateri so se delegati vseh podvezv sporazumeli za složno in sporazumno delo, tako, da si je zdaj SZSZ slednjič postavila trdne temelje za nadaljnji obstoj

Jesenice, 6. januarja.

Včeraj dopoldne je bil v občinski posvetovalnici izredni občni zbor Slovenske zimskosportne zveze, na katerem so se zbrali številni delegati vseh treh včlanjenih podvezv, in sicer mariborske iz 5 klubov, ljubljanske iz 12 in gorenjske iz 9 edinc.

Zborovanje je otvoril predsednik SZSZ mr. Jože Zabkar, ki je na kratko orisal namen občnega zbora ter po opravljenih formalnostih takoj prešel na dnevni red, in sicer na razpravo o številnih pravilnikih in poslovnikih, ki naj bi v bodoče urejali našo veliko zimskosportno organizacijo in sportno življenje v njej. V teku pol leta, od kar obstoja ta zveza na Jesenicah, je pripravila vse potrebne pravilnike in poslovnik, ki so po posameznih sekcijah ter jih tudi že obravnavala na seji uprave v prvih dnevih novembra, ki pa takrat niso bili odobreni.

Vsi ti pravilniki in poslovniki so bili na tem zborovanju soglasno odobreni z nekaterimi spremembami. Ko pa je prišel v razpravo verifikacijski pravilnik, se je med delegati raznela precej dolgotrajna in mestoma tudi živahna razprava, ki pa se je vendarle vseskozi gibala na dostojni višini.

Zastopnik GZSP Pero Vovk je odločno zagovarjal, mnenje, da podvezde ne smejo imeti svojih klubov na področju ostalih podvezv kakor tudi to, da ostale podvezde nimajo pravice ustanavljati novih klubov na ozemlju GZSP. Proti temu so odločno nastopili zastopniki ljubljanske podvezve s predsednikom dr. Mirkom Kuhljem na čelu in predstavnik Ilirije inž. Jana Bielwisa. Predsednik je nato odredil daljši odmor, da so se zastopniki podvezve lahko sporazumeli med seboj in res je po odmoru zastopnik GZSP Stanko Savinšek predlagal, naj bi se § 8 verifikacijskega pravilnika glasil takole:

»Vsak klub, ki deluje na ozemlju katerekoli podvezve, mora biti član te podvezve. Vsak tekmovalcev podvezve mora biti član kluba, ki deluje na ozemlju podvezve.

Sportna prireditev za zimsko pomoč

Nedavno preložena drsalna revija bo jutri zvečer ob 18.30 na drsališču Ilirije

Na drsališču SK Ilirije pod Cektovim gradom bo jutri zvečer, ob 18.30 drsalna prireditev. To pot se nam bodo prvič v letošnji sezoni predstavili najboljši drsalci, dr. prvakinja Silva Palmetova, dr. prvak Emanuel Thuma, Milan Betetto in Jože Biber. Razen teh znanih seniorjev bodo pokazale svoje znanje zlasti mlajše drsalke, ki so ga pridobile v drsalni šoli pod vodstvom g. inž. Bloudka.

Razen drsalcev bodo ta večer nastopili v medsebojni igri še ilirijanski hokejisti, ki bodo hoteli z lepo igro pokazati vse lepote, hitrost in finesse te najhitrejšje igre.

Namen prireditve je pomagati z nabiranim zneskom našim potrebnim bratom in sestram. Vsi ljubitelji lednega sporta naj se odzovejo lepi akciji naših sportnikov na ledu, ki bodo nastopili zato, da nam pokažejo svoje bogato znanje in obenem pritožijo svoj obol zbirki za »Zimsko pomoč«.

Priznamo dalje, da misle in mreže niso bile najboljše, pristavljamo pa, da so bile pravilnih mer, in niso mogle vplivati na izide. Saj je izjavil dr. prvak Mariko sam, da je igral že na slabših. Nerazumljivo nam je, da se baš razni neplaščani prvaki tako neugodno izražajo o tem turnirju.

Izmed igralcev so se publiko predstavili v najboljši luči zlasti dr. prvak Maks Marinko, ki presega svoje »konkurent« zlasti po veliki rutini in borbenosti. Izmed ostalih je najbolj ugajal mladi Belak s svojo elegantno in koristno igro, Medved po svoji ostrini igri z Marikom, zlasti pa mladi Knific, ki je premagal prvaka Krešiča v moštvi 2:1 in singlu 2:0, in sicer bolj s svojo odločno igro, kakor pa s pomočjo »slabe misle«. Kot dobra igralca sta se pokazala tudi Strojnik in Bogataj.

To je pogled z druge strani, po našem pač, da je treba vselej slišati obe plati zvona, če nekaj ni išče vsem enako.

Tudi celjski smučarji so začeli sezono

Celje, 7. januarja.

V ponedeljek, na praznik, je priredila smučarska sekcija SPD v Celju v okviru klubskega dne svoje tekme, in sicer v smuku za seniorje in mladino. Tekma je bila pri Celjski koči na novi progi za smuk, ki je bila s tem neoficijelno odprta. Proga, ki je zelo strma, je bila ponekod ledena. Snega tudi ni bilo preveč in megla motila tekmovalce.

Najprej je nastopila na skrajšani progi okrog 1000 m mladina do 16 let in so bili doseženi naslednji rezultati:

1. Majar Ladislav 1:04,5; 2. Tkavc Rajko 1:27; 3. Košec Anton 1:30; 4. Tkavc Ferdo 1:35; 5. Tkavc Vojko 1:46,5 in kot osmi 11-letni Tkavc Edi 2:25, vsi člani SPD.

Seniorji so tekmovali na progi, dolgi 1300 m z višinsko razliko 300 m, in dospeli na cilj v naslednjem vrstnem redu: 1. Breznik Jaka 2:01,5; 2. Mejavšek Mirko 2:03,5 (oba SPD); 3. Volčko Viktor 2:12 (SmKC, Izven); 4. Uršič Dominik 2:12,6; 5. Zohar Oskar 3:41,5 (oba SPD).

Še nekaj o tableteniškem turnirju na Jesenicah

Dodatno k poročilu o tableteniškem turnirju za prvenstvo Gorenjske, ki je bil v soboto in nedeljo na Jesenicah, nam pišejo še:

»Res je, da udeležba ni bila tako velika,

Proti tej stilizaciji je odločno nastopil Bogdan Zupan (SMK Ljubljana), češ da je to nesmisel, ker bi v tem primeru moral biti njegov klub včlanjen v dve podvezavi. Po daljši razpravi so se delegati zedinili med seboj, naj v tem pogledu ostane vse pri starem, pač pa naj se z vso strogostjo odpravi samovoljno prestopanje tekmovalcev iz kluba v klub ter iz podvezve v podzevo. Glede tega je bila sprejeta naslednja sprememba:

»§ 8 verifikacijskega pravilnika se črta, namesto njega pa se vstavi naslednje besedilo:

»Če se ustanovi v kraju, kjer še ni kluba nov klub, smejo tekmovalci iz tega kraja vstopiti v ta klub brez vsake zabrane.

Tekmovalci, ki hoče od svojega kluba izstopiti ugodnosti z grožnjo prestopa v drug klub, mora klub takoj prijaviti zvezi, ki ga bo kaznovala z dvestoletno zabranjo nastopanja.

Klub, ki takega tekmovalca ne prijavi, se kaznuje z denarno kaznijo.

Tekmovalci, ki hoče prestopiti v drug klub, mora temu klubu predložiti potrdilo prejšnjega kluba, da je poravnal vse obveznosti.

Klub, ki sprejme tekmovalca brez potrdila, se kaznuje z denarno kaznijo.

Tako so bila odstranjena vsa nesoglasja, ki so dolga leta zastrupljala ozračje med različnimi zimskosportnimi forumi, pa tudi med posameznimi tekmovalci. V splošnem se mora z veseljem ugotoviti, da so bili na tem nedeljskem občnem zboru položeni trdni temelji za nadalje uspešno delo te zimskosportne organizacije v Sloveniji. Želimo le, da bi med našimi najbolj vidnimi in najbolj agilnimi zimskosportnimi delavci vladalo tako lepo in tovariško sodelovanje tudi na prihodnjih sejah in občnih zbiorih.

kakor smo pričakovali, vendar za to ne zadene krivda prireditelja, ampak predvsem velika oddaljenost Jesenic od ostalih središč tega sporta. Kljub temu pa, da kvantitativno ni bil na višku, je kvalitativno čisto uspel, saj so se ga udeležili skoraj vsi najboljši slovanski igralci. Glede nepravilnosti pri zbrajanju, pripominjamo, da se na vsakem turnirju pri zbrajanju ponavljajo nepravilnosti, da se pa ti pri našem turnirju še zdaleka ne dajo primenjati z onim v Mariboru, Celju in drugod.

Priznamo dalje, da misle in mreže niso bile najboljše, pristavljamo pa, da so bile pravilnih mer, in niso mogle vplivati na izide. Saj je izjavil dr. prvak Mariko sam, da je igral že na slabših. Nerazumljivo nam je, da se baš razni neplaščani prvaki tako neugodno izražajo o tem turnirju.

Izmed igralcev so se publiko predstavili v najboljši luči zlasti dr. prvak Maks Marinko, ki presega svoje »konkurent« zlasti po veliki rutini in borbenosti. Izmed ostalih je najbolj ugajal mladi Belak s svojo elegantno in koristno igro, Medved po svoji ostrini igri z Marikom, zlasti pa mladi Knific, ki je premagal prvaka Krešiča v moštvi 2:1 in singlu 2:0, in sicer bolj s svojo odločno igro, kakor pa s pomočjo »slabe misle«. Kot dobra igralca sta se pokazala tudi Strojnik in Bogataj.

To je pogled z druge strani, po našem pač, da je treba vselej slišati obe plati zvona, če nekaj ni išče vsem enako.

Priznamo dalje, da misle in mreže niso bile najboljše, pristavljamo pa, da so bile pravilnih mer, in niso mogle vplivati na izide. Saj je izjavil dr. prvak Mariko sam, da je igral že na slabših. Nerazumljivo nam je, da se baš razni neplaščani prvaki tako neugodno izražajo o tem turnirju.

Izmed igralcev so se publiko predstavili v najboljši luči zlasti dr. prvak Maks Marinko, ki presega svoje »konkurent« zlasti po veliki rutini in borbenosti. Izmed ostalih je najbolj ugajal mladi Belak s svojo elegantno in koristno igro, Medved po svoji ostrini igri z Marikom, zlasti pa mladi Knific, ki je premagal prvaka Krešiča v moštvi 2:1 in singlu 2:0, in sicer bolj s svojo odločno igro, kakor pa s pomočjo »slabe misle«. Kot dobra igralca sta se pokazala tudi Strojnik in Bogataj.

To je pogled z druge strani, po našem pač, da je treba vselej slišati obe plati zvona, če nekaj ni išče vsem enako.

V hrvaškem hokejskem prvenstvu so na praznik napredovali še za eno tekmo, ki sta jo igrala zagrebška kluba Hašk in Marathion. Haškovi so v tej tekmi brez posebnih težav in popolnoma zasluženo zmagali s 4:2 (2:0, 2:0, 0:2). Najboljša igralca, ki sta največ pripomogla k zmagi, sta bila Poljak Hemmerling in pa Pötzl. Prvenstvo se bo nadaljevalo, brž ko bodo dopuščale vremenske razmere, in sicer bosta zdaj najprej na vrsti tekmi med Haškom in Varaždinskim sportnim društvom ter med ZKD iz Zagreba in KSU iz Karlovca.

SK Slavija Dravi ob 20. redna odborova seja v lokalu Pua na Sv. Petra nasipu. Prosim vse gg. odbornike, da se točno in vsi udeležijo seje. Pomožbej gg. Kravos in Klepec.

SK Ilirija (hokejska sekcija). Training na dva gola ob 18.

»Ilustrovane sportske novosti« št. 2. objavljajo med drugim: Mađžari so povabili jugoslovansko hokejsko reprezentanco v Budimpešto. — Na Hrvatskem je šest hokejskih klubov z okroglo 100 hokejist. — Naši najzvoornejši sportniki so metalki Kladiva, Peter Gojčič in inž. Milan Stepišnik. — Po letošnjih najboljših rezultatih v plavanju bi zelo obetno zmagali nad Italijani. — Lani je bil Gradjanski najuspešnejši hrvaški klub. — Smučarska reprezentanca naše vojske se pripravljala za nastope itd. Vmes je še mnogo pestrega drobiža iz vseh sportnih panog. Posamezne številke so po 10 din.

11. JANUAR — TABOR

JUBILEJNI 20. SLOVANSKI VEČER

Pričetek točno ob 20. JNAD JUGOSLAVIJA

Adamič
Broadway

Buffet
B a r

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—.

Službo dobi
Vsaka beseda 2 din; davka 3 din; za dajanje naslovov 5 din; najmanjši znesek 20 din

Gozdar
z najmanj 5 let prakse, ne čez 45 let star, z gozdarsko šolo, zmogel voditi in nadzirati popolnoma samostojno gozdno veleposrestvo, polnojavni, gozdne delavce in hlapce, dobi takoj stalno mesto. V ponudbi je največje doverjene šole, doseganje službe in zahtevke. Oženjen, obli poleg prostega stanovanja, kurjave in elektr. razsvetljave. Potreben deputat, ne oženjen, pa celo ostarbo. Ponudbe je poslati na ogl. odd. Jutra pod »Stajarska«. 127-1

Gostilniška kuharica
poštena in izveščana, tud za kavarilsko stroko, se takoj sprejme. Ponudbe za ogl. odd. Jutra pod »Gostilniška kuharica«. 465-1

Samsko postrežnico
za ves dan išče trilateralna družina v Slomškovi ulici. Pozor! pridna in poštena. Pisane ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trilateralna«. 462-1

Služkinjo
k boljši slovenski družini v Beogradu iščem. Zgledati se Galeva ulica, št. 3, IV. nadst. 467-1

Postrežnico
pridno sprejemno od 7. zjutraj do 3. popoldne. O. Zigon, Rožna dolina, Predjamska c. 23. 485-1

2 šivilji za perilo
se takoj sprejmeta. Naslov v vseh posl. Jutra. 486-1

Tekača
pridnega in poštenega sprejemnega »Alpeke«. Tvrjeva 48. 474-1

Uradnico začetnico
sprejem. — Predporočeno znanje stenografije. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Uradnica«. 482-1

Službe išče
Vsaka beseda 50 par, davka 3 din; za šifro ali dajanje naslovov 5 din; najmanjši znesek 17 din

Manufakturnist
agilen, polten, zmogel samostojnosti, s prakso, več letno, varen mest, dežel, orožje vaje odslužil, ize namestitve vsled likvidacije tvrdke. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Skromne zahteve«. 336-2

Dekle
vaje vseh hišnih del, želi premeniti službo. Najraje k stariši boljši družini. Ponudbe pod »Dobro dekle« na ogl. odd. Jutra. 456-2

Mlad strojni tehnik
z maturi na srednji tehnični šoli in z večletno prakso želi premeniti mesto. Cenjene ponudbe prosil pod »Strojni tehnik« na ogl. odd. Jutra. 475-2

Strojni tehnik
z odlično prakso in stalno namestitvijo želi dela na dom. Naslov v vseh posl. Jutra. 476-2

Knjige
Beseda 1 din, davka 3 din, za šifro ali dajanje naslovov 5 din; najmanjši znesek 20 din

Kupim
botanično delo, Eduard Pospichal: Flora des österreichischen Kijstentlandes 1897-98. Ponudbe pod »Botanika« na ogl. odd. Jutra. 487-8

Jakec Skok in Skakec Rok

Poskoki dveh navihancev v treh poglavjih.

33. Na mestu! V kleti! Zda na delo! Za sodom varno je, veselo. Zda puško sem in pa smodnika... Kaj? — Tudi vas ta zgodba miha!

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Stanke Virant. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. — Vsi v Ljubljani.

Dopisi

Vsaka beseda 2 din; davka 3 din; za dajanje naslovov 5 din; najmanjši znesek 20 din

Fanči
pridi brez skrbi v Zeman Kapetan Viktor. 302-24

Fantek
vini se. 3-24

Pozor vdove
s posrestitvijo ali s pokojnino. Nudi a. Vam prilika, da si dobite možko pomoč in denar. Dopise s opisom razmer in naslov pošljite na M. K. poštno ločilo, Slov. Bistrice. 468-24

Dragocenosti
Beseda 1 din, davka 3 din, za šifro ali dajanje naslovov 5 din; najmanjši znesek 20 din

Vsakovrstno zlato
kupi po najvišjih cenah
Ljubljana, Wolfova CERNE — Juvelir, ulica. 8-34

Vsakovrstno zlato, briljante
in srebro kupuje po najvišjih cenah A. 3024 Ljubljana, Franciskan ul. 3. 95-34

Pridelki
Beseda 1 din, davka 3 din, za šifro ali dajanje naslovov 5 din; najmanjši znesek 20 din

Figi
za žganjkuho po nainiti cenah prodaja trdka Ivan Jelčič, Ljubljana, Telefon 26-07. 58-35

Figi za žganjkuho
prvo vrstne po din 7.50 kg prodam. Vprašati: Šnedici, Ranzinger, Ljubljana, Masarykova 19. 136-33

Orehe
kg din 14, suhe slive kg din 13, suhe hruške kg din 8, franko Tuzla, razpošilja G. Drechsler, Tuzla. 470-33

Živali
Beseda 1 din, davka 3 din, za šifro ali dajanje naslovov 5 din; najmanjši znesek 20 din

Zatekel se je
Pokaterier. Naslov v vseh posl. Jutra. 472-27

Sobe išče
Vsaka beseda 50 par, davka 3 din; za šifro ali dajanje naslovov 5 din; najmanjši znesek 17 din

Prazno separirano sobo
išče dir. uradnik. Porudbe na ogl. odd. Jutra pod »Soba« »Cena zmerna — veliko odstopen«. 478-23a

Izgubljeno
Vsaka beseda 2 din; davka 3 din; za dajanje naslovov 5 din; najmanjši znesek 20 din

Din 100
je izgubila ubora kolporterka v soboto od 4 do pol 5. popoldne od Ječičeve ceste št. 10 — Prisilna ulica ul. — Zalogarjeva ul. — Zalogarjeva ceste — Hrvaški trg — po mestu do šiške. Pošten najditelj se naproča, da odda denar v ogl. odd. Jutra. 466-28

Zlata ura
se je našla. Dobi se pri D. Čebulj, Einspielerjeva ul. 27. 453-28

Izgubil sem
6. I. zjutraj na kolodvoru v Ljubljani din 1500. Najditelj naj odda denar proti nagradi pri Mikluš Rihard. Ljubljana, Resljeva 18. 455-28

Stroji
Beseda 1 din, davka 3 din, za šifro ali dajanje naslovov 5 din; najmanjši znesek 20 din

Strožnice
\$ 1. januarja stopi v veljavo povišana carinska tarifa. Naprodaj le 2 strožnice od tukajšnjega skladišča po sedanih tarifi. — Ludvik ILERŠIČ, Ljubljana, Cesta 29. okt. 13. Telefon 37-54. 225-29

Stroj za gumbnice
dobro ohranjen, kupim. Ponudbe z navedbo cen na pod. Jutra v Mariboru pod »Nizka cenae«. 484-29

Informacije
Beseda 1 din, davka 3 din, za šifro ali dajanje naslovov 5 din; najmanjši znesek 20 din

Nasveti, pomoč, usluge
v najrazličnejših vprašanjih Prevodi, raznoševanja, sestava vlog in prošnje v raznih jeziki. Obracajte se na »SERVIS BIRKO« postrežno pisarno, Ljubljana, Sv. Petra c. 27-I, telefon 2109. 481-31

Brezplačno

zavoječek dostalovega tonetnega biserja na poskušnjo Uspeh po prvi uporabi! Koča obrata in telesa ostane čista, zdrava in mlada. Mogočji ogri nečistosti obrata izginejo. Pošljite za stroške 3 din v znamkah Kemikalijskega, Novi Sad 144 V lekarnah, drogerijah originalni karton 40 din narjav. 50

KAUČE
novi modeli po nizkih cenah dobite pri E. Zakrajšek, tapetništvo Miklošičeva 34.

OPOZORILO

Naš hišni zdravnik je dognal, da je moja žena FINA ŽUŽEK imela v zadnjem času znake umobolja. Radi tega je zapadla v roke podlemu in brezvestnemu materielnemu in duševnemu izkoriščevalcu, nevrednemu cene časti, ter je pod njegovim vplivom. Ona ima pri sebi denarno potrdilo Zanatske banke, ki pa ni veljavno in se ne more vnovčiti. Prav tako za odslej narejene dolgove na ime Fina ali Viktor Žužek nisem plačnik. Njena dejanja so podzvestna in ni odgovorna za nje, zato pozor. Njeno bivališče se prosil javiti upravi policije v Ljubljani ali v škofjo Loko na naslov Žužek.

V hladnih dneh Vas kozoček

BERMET-VINA
jbaruje nripe. — Gostilničarji ga lahko uaroče že majhen sodeček. — Zahtevajte povsod le
GERMET B. MARINKOVA iz SREMSKIH KARLOVCEV Fruška gora.

MOJSTER

za kotonstroje z dolgoletno prakso in odličnimi referencami

SE SPREJME
tako v podjetje v BEOGRADU. Pisane ponudbe pod šifro »1393« na Propagando d. d., Beograd, Poštanski pret. 409.

MAL' POLOZI DAR

DOMU NA OLTAR!

Razpis

Glavna bratovska skladnica v Ljubljani razpisuje na podlagi določbe čl. 5 odst. 2 pravilnika za opravljanje zdravniške službe pri bratovskih skladnicah

mesto ZOBNEGA ZDRAVNIKA (dentista)

pri Krajevni bratovski skladnici v Trbovljah. Okoliš izvrševanja zobnega zdravljenja se krije s področjem Krajevne bratovske skladnice Trbovlje, pri kateri je bolnišniško zavarovanih 3093 članov inn 3010 svojcev. Skladnica ima opremljeno novo zobno ordinacijo in tehnični laboratorij, ki izključno prihajata za izvajanje zobozdravstva. Potrebni material za zobno zdravljenje in napravo tehničnih del nabavljata za svoj račun zobni zdravnik (dentist). Izvrševanje zobozdravniških del se bo oddalo na ta način, da zobozdravnik (dentist) vzame v najem opremljeno skladnično zobno ordinacijo in tehnični laboratorij in se za odmeno tega zaveže, da bo zavarovance bratovske skladnice zdravil in jim vstavljal tehnične pripomočke po minimalni zobozdravniški tarifi veljavni na področju Glavne bratovske skladnice v Ljubljani, na katero bo dajal primeren popust v odstotkih. Pri ponudbi o višini popusta je upoštevati to, da je zobna ordinacija in tehnični laboratorij brezplačno na razpolago zobnemu zdravniku (dentistu) tudi za zdravljenje njegovih privatnih pacientov ter da k zobni ordinaciji in tehničnemu laboratoriju spada brezplačna kurjava, razsvetljava in potrebna električna energija.

Lastnoročne pisane prošnje z dokazili o usposobljenosti za samostojno izvrševanje zobozdravstva, ki naj vsebujejo tudi ponudbo o višini popusta v odstotkih na veljavno zobozdravniško tarifo, je vložiti pri Krajevni bratovski skladnici v Trbovljah najkasneje do 23. januarja 1941.

Natančnejše informacije se dobe pri Glavni bratovski skladnici v Ljubljani ali Krajevni bratovski skladnici v Trbovljah.

GLAVNA BRATOVSKA SKLADNICA V LJUBLJANI, dne 7. januarja 1941.

ZAHVALA

Vsem, ki so ob bridki izgubi naše predobre mame, gospe

Marije Sajovic

roj. Rebolj

sočustvovali z nami, nas ustmeno ali pisмено tolažili, ki so spremili pokojnico na njeni zadnji poti, ji položili na grob toliko krasnega cvetja, gg. pevcm za občutene žalostinke, se najiskreneje zahvaljujemo.

Sveta maša zadušnica bo v torek, dne 14. januarja ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Petra.

V Ljubljani, dne 8. januarja 1941.

Zalujoči Sajovičevi

Moderne kauče

in fotelje nudi solidno in po nizki ceni R. RADOVAN tapetnik

Mestni trg 13.

KLIŠEJE
ENO VEČBARVNO JUGOGRAFIKA SE PETRA NASIP 23

Naše gledališče

D R A M A
Sreda, 8.: Cigani. Red sreda. Četrtek, 9.: Revizor. Red B. Petek, 10.: zaprto. Sobota, 11.: Krog s kredo. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Nedelja, 12. ob 15.: Cigani. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Ob 20.: Romeo in Julija. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol. Opozorjamo na preštavo stare slovenske burke »Cigani«, ki jo je napisal humorist Fran Milčinski. Tudi pri tej predstavi bosta nastopila Jožek in Ježek, ki bosta pela aktualne kuplete. »Revizor« je igra iz ruske komedijske literature. V njej je razkril Gogol korupcijo uradništva in meščanstva v predvojni Rusiji, pokazal je kompleks ljudi, ki jih veže silna vest, da nasledijo sleparju, ki se izdaja za revizorja. S humorjem in duovitostjo prežeta igra, je silna nekdanjih razmer, podana na satiričen način.

O P E R A
Sreda, 8.: Sabska kraljica. Red A. Gostovanje tenorista Josipa Gostiča, člana zagrebske opere. Četrtek, 9.: Carmen. Red četrtek. Petek, 10.: Akademija v korist zimske pomoči Pririditev Zdrženja gledaliških igralcev in Ljubljanske filharmonije. Izven. Sobota, 11.: Vesele žene windsorske. Izven. Drevi bo na opernem repertoarju znano Goldmarkovo delo »Sabska kraljica«, ki je zelo kakor na drugih tudi na našem odru najlepši uspeh. Predstava bo deležna splošne pozornosti še tem bolj, ker gostuje v glavni tenorski partiji Jože Gostič. **SENTJAKOBŠKO GLEDALIŠČE**
Sobota, 11.: Gospa ministrica, stoti nastop g. E. Eypgra. Nedelja, 12.: Gospa ministrica. **MARIBORSKO GLEDALIŠČE**
Sreda, 8.: zaprto. Četrtek, 9.: Lepa Vida. Premiera. Red A.

R A D I O

Sreda, 8. januarja. Ljubljana 7: Jutrnji pozdrav, napovedi, poročila. — 7.15: Veseli zvoki (plošče). — 12: Plošče za kratek čas. — 12.30: Poročila, objave, napovedi. — 13.02: Sramec »Stirje fantje«. — 14: Poročila. — 17.30: Pisana šara (plošče). — 18: Mladinska ura. — 18.40: Trubarjev nastop in prva slovenska knjiga (prof. S. Lenarčič). — 19: Napovedi, poročila. — 19.25: Nac. ura. — 19.50: Uvod v prenos. — 20: Prenos iz opernega gledališča. V odmorih glasbeno predavanje (g. V. Ukmar) ter napovedi in poročila. Beograd 19.40: Narodne pesmi. — 20.25: Epske pesmi. — 20.55: Zborovski koncert. — 22.50: Plesna muzika. — Zagreb 17.15: Koncert solistov. — 20: Recitacije. — 20.30: Slovenska glasba. — 21.30: Pesmi. — Praga 18.20: Pester glasbeni spored. — Sofija 19.50: Lahka glasba. — 20: Božične pesmi. — 20.30: Operetni večer. — 22: Bolgarska glasba. — Berlin 19.15: Orkester in solisti. — 21.15: Drobne melodije. — 23.15: Nočna oddaja.

Objave

Drevi 20. bo na Jesenicah v dvorani kina Radia predavanje Slavka Smoleja »Cvetje in obrabi naših gorac. Priporočamo obisk tudi tistim, ki so predavanju že prvič prisostvovali, kajti slike se bodo

projicirale tokrat z najpopolnejšim projektorjem, kar jih je na razpolago za posnetke in naravnih barvah.

Namesto venca na krsto gospoda Simona Kunciča, sta darovala gg. Lenčica in Martin Cesar 140 din za mestne revče.

NAJLEPŠE ČTIVO

Ravljen: **Zgodbe brez groze**
Klabund: **Pjotr-Rasputir**
Ravljen: **Črna vojna**
Thompson: **Sivko**
Majerjeva: **Rudarska balada**

Broširana knjiga: din 10.— vezana knjiga: din 15.—

ZALOŽBA „CESTA“

LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA ŠT. 5

Maks Lajovic

Dragoga pokojnika pokopljemo v Litiji 8. januarja ob 3. popoldne.

Duplje, Ljubljana, Litija, dne 7. januarja 1941.

ANČI LAJOVIC v imenu vseh sorodnikov

Maks Lajovic

V imenu svojih otrok in vseh sorodnikov naznanjam žalostno vest, da nas je zapustil naš dobri soprog, oče, stari oče, brat, stric

Maks Lajovic

Dragoga pokojnika pokopljemo v Litiji 8. januarja ob 3. popoldne.

Duplje, Ljubljana, Litija, dne 7. januarja 1941.

ANČI LAJOVIC v imenu vseh sorodnikov

Maks Lajovic

Mirno je v Gospodu zaspala naša predobra mama in stara mama, gospa

Frančiška Černigoj

zasebnica

Pogreb drage pokojnice bo v četrtek 9. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti.

Ljubljana, 8. januarja 1941.

Zalujoči sin in hčere ter ostalo sorodstvo.